

Il-Hamis 18 ta' April 2019

P8_TA(2019)0430

Fond Ewropew ghad-Difiża ***I

Riżoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' April 2019 dwar il-proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi l-Fond Ewropew ghad-Difiża (COM(2018)0476 – C8-0268/2018 – 2018/0254(COD))

(Proċedura leġislattiva ordinarja: l-ewwel qari)

(2021/C 158/74)

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill (COM(2018)0476),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(2) u l-Artikolu 173(3), l-Artikolu 182(4), l-Artikolu 183 u t-tieni paragrafu tal-Artikolu 188 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, skont liema artikoli l-Kummissjoni pprezentat il-proposta lill-Parlament (C8-0268/2018),
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 294(3) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea,
  - wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew tat-12 ta' Diċembru 2018 ⁽¹⁾,
  - wara li kkunsidra l-ittra mill-President tiegħu lill-presidenti tal-kumitati tal-25 ta' Jannar 2019 li tispjega l-approċċ tal-Parlament għall-programmi settorjali tal-Qafas Finanzjarju Multiannwali (MFF) wara l-2020,
  - wara li kkunsidra l-ittra mill-Kunsill lill-President tal-Parlament Ewropew tal-1 ta' April 2019 li tikkonferma l-ftehim komuni milhuq bejn il-koleġislaturi matul in-negozjati,
  - wara li kkunsidra l-Artikolu 59 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
  - wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Industrija, ir-Riċerka u l-Energija u l-opinjoni jiet tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin, tal-Kumitat għall-Baġits u tal-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur (A8-0412/2018),
1. Jadotta l-pożizzjoni fl-ewwel qari li tidher hawn taht ⁽²⁾;
  2. Jitlob lill-Kummissjoni biex terġa' tirreferi l-kwistjoni lill-Parlament jekk tibdel il-proposta tagħha, temendaha b'mod sustanzjali jew ikollha l-ħsieb li temendaha b'mod sustanzjali;
  3. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu sabiex jgħaddi l-pożizzjoni tal-Parlament lill-Kunsill u lill-Kummissjoni kif ukoll lill-parlamenti nazzjonali.

P8_TC1-COD(2018)0254

Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew adottata fl-ewwel qari fit-18 ta' April 2019 bil-ħsieb tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jstabbilixxi l-Fond Ewropew ghad-Difiża

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 173(3), l-Artikolu 182(4), l-Artikolu 183 u t-tieni paragrafu tal-Artikolu 188 tiegħu,

⁽¹⁾ ĠU C 110, 22.3.2019, p. 75.

⁽²⁾ Din il-pożizzjoni tissostitwixxi l-emendi adottati fit-12 ta' Diċembru 2018 (Testi adottati, P8_TA(2018)0516).

Il-Hamis 18 ta' April 2019

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att legiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura legiżlattiva ordinarja ⁽¹⁾,

Billi:

(-1b) *Il-kuntest ġeopolitiku tal-UE nbidel b'mod drastiku f'dawn l-aħħar għaxar snin. Is-sitwazzjoni fir-reġjuni ġirien tal-Ewropa hija instabbli u l-Unjoni qiegħda tħabbat wiċċha ma' ambjent kumpless u diffiċli li jinkludi kemm il-miġja ta' theddid ġdid, bħal attakki ibridi u ċibernetiċi, kif ukoll ir-ritorn ta' aktar sfidi konvenzjonali. B'dan il-kuntest quddiemhom, kemm iċ-ċittadini Ewropej kif ukoll il-mexxejja politiċi tagħhom huma tal-fehma li hemm aktar xi jrid isir b'mod kollettiv fil-qasam tad-difiża.*

(-1c) *Is-settur tad-difiża huwa kkaratterizzat minn żieda fl-ispejjeż tat-tagħmir tad-difiża u minn spejjeż għoljin għar-riċerka u l-iżvilupp (R&Ż) li jillimitaw il-varar ta' programmi godda fil-qasam tad-difiża u jhallu impatt dirett fuq il-kompetittività u l-kapaċità innovattiva tal-bażi industrijali u teknoloġika tad-difiża Ewropea. Fid-dawl ta' din iż-żieda fl-ispejjeż, jenhtieg li l-iżvilupp ta' ġenerazzjoni ġdida ta' sistemi ta' difiża importanti u ta' teknoloġiji godda ta' difiża jiġu appoġġati fil-livell tal-Unjoni bil-ghan li tiżdied il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri fil-qasam tal-investimenti fit-tagħmir ta' difiża.*

(1) Fil-Pjan ta' Azzjoni Ewropew għad-Difiża, adottat fit-30 ta' Novembru 2016, il-Kummissjoni impenjat ruhha li tikkomplementa, tqawwi u tikkonsolida l-isforzi ta' kollaborazzjoni tal-Istati Membri biex jiġu żviluppati kapacitajiet teknoloġiċi u industrijali tad-difiża li jwieġbu għall-isfidi tas-sigurtà u li jrawmu industrija Ewropea tad-difiża kompetittiva, innovattiva u effiċjenti **fl-Unjoni kollha u lil hinn minnha, b'hekk jinghata appoġġ anki lill-holqien ta' suq tad-difiża aktar integrat fl-Ewropa u jitravwem it-tixrid fis-suq intern ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża Ewropej, b'hekk tonqos id-dipendenza minn sorsi mhux tal-UE**. B'mod partikolari, hu propost li jitnieda Fond Ewropew għad-Difiża (il-"Fond") biex jappoġġa l-investiment fir-riċerka kongunta u fl-iżvilupp kongunt ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża, biex b'hekk jitravwem s-sinergiji u l-kosteffikaċja, u jkunu promossi x-xiri u l-manutenzjoni kongunti tal-Istati Membri tat-tagħmir tad-difiża. Dan il-Fond jikkomplementa l-finanzjament nazzjonali diġà użat għal dan il-ghan u jenhtieg jaġixxi bhala incentiv għall-Istati Membri biex jikkooperaw u jinvestu aktar fid-difiża. Il-Fond iwieżen il-kooperazzjoni tul iċ-ċiklu kollu tal-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża.

(2) Il-Fond ikun jikkontribwixxi għall-holqien ta' bażi **teknoloġika u industrijali Ewropea** tad-difiża li tkun b'sahhitha, kompetittiva u innovattiva u li taħdem id f'id mal-inizjattivi tal-Unjoni għal Suq Ewropew tad-Difiża aktar integrat u, b'mod partikolari, iż-żewġ Direttivi ⁽²⁾ dwar l-akkwist u dwar it-trasferimenti fl-UE fis-settur tad-difiża adottati fl-2009.

(3) Jenhtieg jitwaqqaf Fond Ewropew għad-Difiża b'approċċ integrat u li jikkontribwixxi biex jitjiebu l-kompetittività u l-kapaċità tal-innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni. Il-Fond jenhtieg jimmira li jsahha il-kompetittività, l-innovazzjoni, l-effiċjenza **teknoloġika** u l-awtonomija tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni u b'hekk jikkontribwixxi għall-awtonomija strateġika tal-Unjoni billi jappoġġa l-kooperazzjoni transfruntiera bejn l-Istati Membri u **l-kooperazzjoni** bejn l-impriżi, iċ-ċentri tar-riċerka, l-amministrazzjonijiet nazzjonali, l-organizzazzjonijiet internazzjonali u l-universitajiet, fil-fażi tar-riċerka **fl-Unjoni kollha** u fil-fażi tal-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża. Biex jinkisbu soluzzjonijiet aktar innovattivi u suq intern miftuh, il-Fond jenhtieg **li jappoġġa u jiffacilita**

⁽¹⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' April 2019. [It-test sottolinjat ma ntlahaqx qbil dwaru fil-kuntest tan-negozjati interstituzzjonali.](#)

⁽²⁾ Id-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009, dwar l-issimplifikar tat-termini u l-kundizzjonijiet tat-trasferimenti ta' prodotti relatati mad-difiża fil-Komunità, ĠU L 146, 10.6.2009, p. 1; Id-Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-koordinazzjoni tal-proċeduri għall-ghoti ta' ċerti kuntratti ta' xogħlijiet, provvisti u servizzi minn awtoritajiet jew entitajiet kontraenti fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà, (GU L 216, 20.8.2009, p. 76).

Il-Hamis 18 ta' April 2019

t-twessigh tal-kooperazzjoni transfruntiera tal-imprizi żghar u ta' daqs medju ("SMEs") u tal-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja tad-difiża.

Fi hdan l-Unjoni, in-nuqqasijiet fil-kapaċitajiet ta' difiża komuni huma identifikati fil-qafas tal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni ■ b'mod partikolari permezz **tal-Pjan** tal-Iżvilupp tal-Kapaċitajiet **filwaqt li l-Aġenda Strategika Globali tar-Riċerka tidentifika wkoll l-ghanijiet komuni tar-riċerka fil-qasam tad-difiża**. Proċessi oħra tal-Unjoni, fosthom ir-Rieżami Annwali Koordinat dwar id-Difiża u l-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti se jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet rilevanti billi jidentifikaw u jaħtfu opportunitajiet għal kooperazzjoni msahha halli jiġi ssodisfat il-livell ta' ambizzjoni tal-UE b'rabta mas-sigurtà u d-difiża. Meta xieraq, **jenhtieg li** anki l-prijoritajiet reġjonali u internazzjonali, inkluż daww fil-kuntest tal-Organizzazzjoni tat-Trattat tal-Atlantiku tat-Tramuntana (NATO), ■ jistgħu jiġu kkunsidrati, dment li dawn ikunu konformi mal-prijoritajiet tal-Unjoni u ma jwaaqqu lill-ebda Stat Membru jew pajjiż assoċjat milli jippartecipa, filwaqt li jqisu wkoll li jenhtieg tkun evitata d-duplikazzjoni bla bżonn.

- (4) Il-faži tar-riċerka ■ hija element kruċjali, għax din tikkundizzjona l-kapaċità ■ u l-awtonomija tal-industrija Ewropea biex tiżviluppa prodotti u l-indipendenza tal-Istati Membri bħala utenti finali tad-difiża. Il-faži tar-riċerka marbuta mal-iżvilupp tal-kapaċitajiet tad-difiża tista' tinkludi riskji sinifikanti, b'mod partikolari marbuta mal-livell baxx ta' maturità u t-tfixkil ta' teknoloġiji. Il-faži tal-iżvilupp, li **normalment** tiġi wara l-faži tar-riċerka ■, tinvolvi wkoll riskji u spejjeż sinifikanti li jxekklu l-isfruttament ulterjuri tar-riżultati tar-riċerka u jhallu impatt hażin fuq il-kompetittività u l-innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni. **Jenhtieg għaldaqstant li l-Fond irawwem ir-rabta bejn il-fażijiet tar-riċerka u tal-iżvilupp.**
- (5) Jenhtieg li l-Fond ma jappoġġax riċerka bażika, għax minflok din jenhtieg jappoġġawha skemi oħra, iżda dan jista' jinkludi riċerka bażika **fundamentali** orjentata lejn id-difiża li aktarx tiffurma l-baži tas-soluzzjoni għall-problemi jew possibiltajiet magħrufa jew mistennija.
- (6) Il-Fond jista' jappoġġa azzjonijiet marbuta kemm ma' dak li huwa ġdid kif ukoll mal-modernizzazzjoni ta' prodotti u teknoloġiji eżistenti. **Jenhtieg li l-azzjonijiet għall-modernizzazzjoni ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża eżistenti jkun eligibbli biss meta** l-informazzjoni diġà eżistenti li hemm bżonn biex titwettaq l-azzjoni ■ ma tkunx soġġetta **għall-ebda** restrizzjoni min-naħa ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati jew min-naħa ta' entitajiet tal-pajjiżi terzi mhux assoċjati **b'tali mod li l-azzjoni ma tistax titwettaq**. Meta japplikaw għall-finanzjament tal-Unjoni, l-entitajiet ġuridiċi jenhtieg jipprovdw l-informazzjoni rilevanti biex jiġi stabbilit l-assenza ta' restrizzjonijiet. Fl-assenza ta' din l-informazzjoni, il-finanzjament tal-Unjoni ma għandux ikun possibbli.
- (6a) **Jenhtieg li l-Fond jagħti appoġġ finanzjarju lill-azzjonijiet li jwasslu għall-iżvilupp ta' teknoloġiji rivoluzzjonarji għad-difiża. Billi t-teknoloġiji rivoluzzjonarji jistgħu jkun bbażati fuq kuncetti jew ideat li joriġinaw minn atturi mhux tradizzjonali għad-difiża, jenhtieg li l-Fond jipprevedi biżżejjed flessibilità fil-konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati u rigward il-finanzjament u l-implimentazzjoni ta' tali azzjonijiet.**
- (7) Biex ikun żgurat li l-obbligi internazzjonali tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha jiġu rrispettati fl-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, l-azzjonijiet marbuta ma' prodotti jew teknoloġiji li l-użu, l-iżvilupp jew il-produzzjoni tagħhom ikunu pprojbiti mid-dritt internazzjonali ma għandhomx **ikunu appoġġati finanzjarjament** mill-Fond. F'dan ir-rigward, l-eligibilità tal-azzjonijiet relatati ma' prodotti jew teknoloġiji godda tad-difiża ■ jenhtieg li wkoll ikunu soġġetti għall-iżviluppi fid-dritt internazzjonali. **Anki l-azzjonijiet għall-iżvilupp ta' armi awtonomi letali mingħajr il-possibilità ta' kontroll uman sinifikattiv fuq id-deċiżjonijiet dwar l-għażla u l-ingaġġ meta jsiru attacchi kontra l-bnedmin jenhtieg li ma jkun eligibbli għall-appoġġ finanzjarju tal-Fond, mingħajr preġudizzju għall-possibilità ta' finanzjament ta' azzjonijiet għall-iżvilupp ta' sistema ta' twissija bikrija u kontromiżuri għal finijiet difensivi.**
- (8) Id-diffikultà biex jinstab qbil dwar rekwiżiti konsolidati tal-kapaċitajiet tad-difiża u speċifikazzjonijiet jew standards tekniċi komuni xxekkel il-kollaborazzjoni transfruntiera bejn l-Istati Membri u l-entitajiet ġuridiċi bbażati fi Stati Membri differenti. In-nuqqas ta' dawn ir-rekwiżiti, speċifikazzjonijiet u standards wassal għal aktar frammentazzjoni fis-settur tad-difiża, kumplessità teknika, dewmien u spejjeż eżagerati **kif ukoll duplikazzjoni bla bżonn** u inqas

Il-Hamis 18 ta' April 2019

interoperabbiltà. Jenhtieg li l-ftehim fuq speċifikazzjonijiet tekniċi komuni jkun prerekwizit għal azzjonijiet li jinvolvu livell oghla ta' maturità teknoloġika. Anki l-attivitajiet ■ li jwasslu għal rekwiżiti komuni tal-kapaċitajiet tad-difiża ■ kif ukoll **attivitajiet** immirati biex jappoġġaw il-holqien ta' definizzjoni komuni ta' speċifikazzjonijiet jew standards tekniċi jenhtieg ikunu eliġibbli għall-appoġġ tal-Fond, **partikolarment meta jrawmu l-interoperabbiltà.**

- (9) Peress li l-għan tal-Fond hu li jappoġġa l-kompetittività, **L-effiċjenza** u l-innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni billi jqawwi u jikkomplementa l-attivitajiet kollaborattivi tar-riċerka u t-teknoloġija fil-qasam tad-difiża u jnaqqas ir-riskji fil-fażi tal-iżvilupp tal-proġetti kooperattivi, jenhtieg li l-azzjonijiet relatati mar-riċerka u l-iżvilupp ta' prodotti jew teknoloġija tad-difiża jkunu eliġibbli biex jibbenefikaw minnu. Dan se japplika wkoll għall-modernizzazzjoni tal-prodotti u tat-teknoloġiji eżistenti tad-difiża, inkluża l-interoperabbiltà tagħhom.
- (10) Peress li l-Fond għandu l-għan, b'mod partikolari, li jsaħħah il-kooperazzjoni bejn l-entitajiet ġuridiċi u l-Istati Membri fl-Ewropa kollha, jenhtieg li azzjoni tkun eliġibbli għal finanzjament ■ jekk issir b'kooperazzjoni **fi hdan konsorzju** ma' tal-anqas tliet Stati Membri ■ jew pajjiżi assoċjati differenti. Jenhtieg li mill-inqas tlieta **mill-entitajiet** ġuridiċi eliġibbli stabbiliti f'mill-anqas żewġ Stati Membri ■ jew pajjiżi assoċjati differenti ma jkunux ikkontrollati ■ , direttament jew indirettament, mill-istess entità jew ma jkunux jikkontrollaw lil xulxin. **F'dan il-kuntest, jenhtieg li l-kontroll jinftiehem bhala l-kapaċità li tkun eżerċitata influwenza deciziva fuq entità ġuridika direttament jew indirettament permezz ta' entità ġuridika intermedja waħda jew aktar. Meta jitqiesu l-ispeċifitàjiet tat-teknoloġiji rivoluzzjonarji għad-difiża, kif ukoll tal-istudji, dawn l-attivitajiet jistgħu jitwettqu minn entità ġuridika unika.** Biex tissaħħah il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri, il-Fond jista' **wkoll** jappoġġa akkwist prekummerċjali kongunt.
- (11) Skont [ir-referenza għandha tiġi aġġornata kif xieraq skont decizjoni ġdida fuq il-PTEE: l-Artikolu 94 tad-Decizjoni tal-Kunsill 2013/755/UE (³),] l-entitajiet stabbiliti **f'Pajjiżi u Territorji extra-Ewropej (PTEE)** jenhtieg ikunu eliġibbli għal finanzjament soġġett għar-regoli u għall-għanijiet tal-Fond u għal arrangamenti possibbli applikabbli għall-Istat Membru li miegħu l-PTEE hu marbut.
- (12) Billi l-Fond għandu l-għan li jtejjeb il-kompetittività u l-effiċjenza ■ tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni, jenhtieg li fil-prinċipju, għall-appoġġ, ikunu eliġibbli biss entitajiet stabbiliti fl-Unjoni jew fil-pajjiżi assoċjati u li mhumiex soġġetti għal kontroll minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entitajiet tal-pajjiżi terzi mhux assoċjati. **F'dan il-kuntest, jenhtieg li l-kontroll jinftiehem bhala l-kapaċità li tkun eżerċitata influwenza deciziva fuq entità ġuridika direttament jew indirettament permezz ta' entità ġuridika intermedja waħda jew aktar.** Barra minn hekk, biex tkun żgurata l-protezzjoni tal-interessi essenzjali tas-sigurtà u d-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, jenhtieg li l-infrastruttura, il-facilitajiet, l-assi u r-rizorsi li jintużaw mid-destinatarji u mis-sottokuntratturi tagħhom fl-azzjonijiet **appoġġati finanzjarjament** mill-Fond ma jkunux jinsabu fit-territorju ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati, u l-istrutturi ta' **gestjoni eżekuttiva tagħhom jenhtieg li jiġu stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat. Għaldaqstant, entità li hija stabbilita f'pajjiż terz mhux assoċjat jew entità li hija stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat, iżda li l-istrutturi ta' gestjoni eżekuttiva tagħha huma f'pajjiż terz mhux assoċjat, mhijiex eliġibbli li tkun destinatarju jew sottokuntrattur involut fl-azzjoni. Bil-għan li jitharsu l-interessi essenzjali tas-sigurtà u d-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, jenhtieg li l-istess kundizzjonijiet ta' eliġibbiltà japplikaw ukoll għall-finanzjamenti mogħtija permezz ta' akkwist, b'deroga għall-Artikolu 176 tar-Regolament Finanzjarju.**
- (13) F'ċerti ċirkostanzi, ■ jenhtieg li jkun possibbli li ssir deroga mill-prinċipju li d-destinatarji u s-sottokuntratturi tagħhom **involuti f'azzjoni appoġġata finanzjarjament mill-Fond ma jkunux** soġġetti għal kontroll minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entitajiet ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati. **F'dak il-kuntest, l-entitajiet ġuridiċi stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat** li huma kkontrollati minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat **jenhtieg li** jkunu eliġibbli **bhala destinatarji jew sottokuntratturi involuti fl-azzjoni dment li** jissodisfaw kundizzjonijiet ■ stretti relatati mal-interessi tas-sigurtà u d-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha.

(³) Id-Decizjoni tal-Kunsill 2013/755/UE tal-25 ta' Novembru 2013 dwar l-assocjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej mal-Unjoni Ewropea (Decizjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea) (ĠU L 344, 19.12.2013, p. 1).

Il-Hamis 18 ta' April 2019

Jenhtieg li l-partecipazzjoni ta' dawn l-entitajiet **ġuridiċi** ma tmurx kontra l-ghanijiet tal-Fond. Jenhtieg li l-applikanti jipprovdu l-informazzjoni rilevanti kollha dwar l-infrastruttura, il-facilitajiet, l-assi u r-riżorsi li jridu jintużaw fl-azzjoni. **Jenhtieg li jitqies ukoll it-thassib tal-Istati Membri rigward is-sigurtà tal-provvista.**

- (13-a) **Fil-qafas tal-miżuri restrittivi adottati mill-UE fuq il-bażi tal-Artikolu 29 tat-TUE u 215(2) tat-TFUE, l-ebda fond jew riżorsa ekonomika jistgħu jitqiegħdu għad-dispożizzjoni, direttament jew indirettament, ta' persuni ġuridiċi, entitajiet jew korpi deżinjati jew għall-vantaġġ tagħhom. Tali entitajiet deżinjati u l-entitajiet fil-proprjetà jew fil-kontroll tagħhom ma jistgħux għaldaqstant jibbenefikaw mill-appoġġ finanzjarju tal-Fond.**
- (13a) Jenhtieg li jingħata finanzjament tal-Unjoni b'segwitu għal sejhiet għal proposti kompetittivi mahruġa skont ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ir-“Regolament Finanzjarju”) ⁽⁴⁾. Madankollu, f'ċerti ċirkostanzi debitament ġustifikati u eċċezzjonali, il-finanzjament tal-Unjoni jista' jingħata wkoll skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju. Peress li l-ghoti ta' finanzjament skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju jikkostitwixxi deroga għar-regola ġenerali li għandhom jiġu segwiti sejhiet kompetittivi għal proposti, daww iċ-ċirkostanzi eċċezzjonali jenhtieg li jiġu interpretati b'mod strett. F'dan il-kuntest, biex għotja tingħata mingħajr sejhja għal proposti, il-livell sa fejn l-azzjoni proposta tikkorrispondi mal-ghanijiet tal-Fond fir-rigward tal-kollaborazzjoni u l-kompetizzjoni industrijali transfruntiera fil-katina tal-provvista kollha jenhtieg li jiġu vvalutati mill-Kummissjoni bl-assistenza tal-kumitat tal-Istati Membri (il-“kumitat”).
- (14) Jekk xi konsorzju jkun jixtieq jiehu sehem f'azzjoni eliġibbli u l-assistenza finanzjarja tal-Unjoni tkun se tiegħu l-għamla ta' għotja, il-konsorzju jenhtieg jahtar wiehed mill-membri tiegħu bħala koordinatur li jkun il-punt ewlieni ta' kuntatt.
- (15) Jekk l-azzjoni appoġġata **finanzjarjament** mill-Fond tkun ġestita minn manijer ta' proġett mahtur mill-Istati Membri jew mill-pajjiżi assoċjati, qabel ma tohroġ il-pagament **lid-destinatarji**, il-Kummissjoni jenhtieg li tikkonsulta lill-manijer ta' proġett halli dan ikun jista' jiżgura li d-destinatarji jirrispettaw l-iskadenzi. **Jenhtieg li l-manijer** ta' proġett jipprezenta l-osservazzjonijiet dwar il-progress tal-azzjoni lill-Kummissjoni halli din tkun tista' tivvalida jekk għewx issodisfati l-kundizzjonijiet biex tipproċedi bil-pagament.
- (15a) **Jenhtieg li l-Kummissjoni timplimenta l-Fond f'reġim ta' ġestjoni diretta b'tali mod li timmassimizza l-effikaċja u l-effiċjenza tiegħu u tiżgura l-konsistenza shiha ma' inizjattivi tal-Unjoni oħrajn. Għalhekk, jenhtieg li l-Kummissjoni żzomm ir-responsabbiltà tal-proċeduri tal-għażla u tal-ghoti, anki għal daww li huma l-valutazzjonijiet etici. F'każijiet ġustifikati, il-Kummissjoni tista' madankollu tafda ċerti kompiti ta' implimentazzjoni għal azzjonijiet speċifiċi ffinanzjati mill-Fond lill-korpi msemmijin fl-Artikolu 62(1)(c) tar-Regolament Finanzjarju. Dan jista' jkun il-każ, pereżempju, meta manijer ta' proġett ikun inhatar mill-Istati Membri li jikkofinanzjaw azzjoni, dment li jkunu ssodisfati r-rekwiżiti tar-Regolament Finanzjarju. Dan l-inkarigu jkun jgħin biex tiġi razjonalizzata l-ġestjoni tal-azzjonijiet kofinanzjati u jiżgura koordinament mingħajr intoppi tal-ftehim ta' finanzjament mal-kuntratt iffirmit bejn il-konsorzju u l-manijer ta' proġett mahtur mill-Istati Membri li jikkofinanzjaw l-azzjoni.**
- (16) Biex ikun żgurat li l-azzjonijiet iffinanzjati huma vijabbli finanzjarjament, **l-applikanti** jenhtieg juru li l-ispejjeż tal-azzjoni li mhux koperti mill-finanzjament tal-Unjoni huma koperti minn mezzi oħra ta' finanzjament.

⁽⁴⁾ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 (ĠU L 193, 30.7.2018).

Il-Hamis 18 ta' April 2019

- (17) Jenhtieg li l-Istati Membri jkollhom access ghal tipi differenti ta' arrangamenti finanzjarji għall-iżvilupp u l-akkwist kongunti tal-kapaċitajiet tad-difiża. **Il-Kummissjoni tista' tipprovd**i tipi differenti ta' arrangamenti li l-Istati Membri jistgħu jużaw **fuq bażi volontarja** biex jindirizzaw l-isfidi għall-iżvilupp u l-akkwist kollaborattivi minn perspettiva ta' finanzjament. L-użu ta' dawn l-arrangamenti finanzjarji jista' jhegġeg iżjed it-tnedija ta' proġetti kollaborattivi **u transfruntieri** fil-qasam tad-difiża u jzid l-effiċjenza tal-infiq għad-difiża, inkluż għal proġetti appoġġati **mill-Fond**.
- (18) Minhabba l-ispeċifitajiet tal-industrija tad-difiża, fejn id-domanda tiġi kważi esklużivament mill-Istati Membri u mill-pajjiżi assoċjati, li jikkontrollaw ukoll kull akkwizizzjoni ta' prodotti u teknoloġiji relatati mad-difiża, inklużi l-esportazzjonijiet, il-funzjonament tas-settur tad-difiża hu uniku u ma jimxix mar-regoli konvenzjonali u l-mudelli ta' negozju li jirregolaw swieq aktar tradizzjonali. Għalhekk l-industrija ma tistax tiffinanzja hi stess proġetti sostanzjali tar-riċerka u l-iżvilupp (**R&Ż**) fil-qasam tad-difiża, u **sikwit** l-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati jiffinanzjaw l-ispiża kollha tar-riċerka u l-iżvilupp. Biex jintlahqu l-għanijiet tal-Fond, b'mod partikolari biex jinċentiva l-kooperazzjoni bejn **l-entitajiet ġuridici** minn Stati Membri u pajjiżi assoċjati differenti, u filwaqt li jitqiesu l-ispeċifitajiet tas-settur tad-difiża, jenhtieg li l-azzjonijiet li jsehħu qabel il-fażi tal-iżvilupp tal-prototip ikunu koperti sat-totalità tal-ispejjeż eliġibbli.
- (19) Il-fażi tal-prototipi hi fażi kruċjali fejn normalment l-Istati Membri jew il-pajjiżi assoċjati jiddeċiedu dwar l-investment konsolidat tagħhom u jibdeu il-proċess tal-akkwiżizzjoni tal-prodotti jew tat-teknoloġiji tad-difiża futuri tagħhom. Minhabba f'hekk, f'dan l-istadju speċifiku, l-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati jaqblu fuq l-impenji mehtieġa, inkluż il-qsim tal-ispejjeż u s-sjeda tal-proġett. Biex tkun żgurata l-kredibbiltà tal-impenn tagħhom, jenhtieg li normalment l-assistenza finanzjarja tal-Unjoni permezz tal-Fond ma tkunx taqbeż l-20 % tal-ispejjeż eliġibbli.
- (20) Għall-azzjonijiet ta' wara l-fażi tal-prototipi, jenhtieg ikun previst finanzjament sa 80 %. Dawn l-azzjonijiet li huma eqreb it-tlestija tal-prodotti u t-teknoloġija jaf xorta jkunu jinvolvu spiża sostanzjali.
- (21) Il-partijiet ikkonċernati fis-settur tad-difiża qed iġarrbu spejjeż indiretti speċifiċi, bħalma huma l-ispejjeż għas-sigurtà. Barra minn hekk, il-partijiet ikkonċernati qed jaħdmu f'suq speċifiku fejn, mingħajr domanda min-naħa tax-xerrejja, ma jkunx jistgħu jirkupraw l-ispejjeż **tar-R&Ż** bħal fis-settur ċivili. Għaldaqstant hu ġustifikat li tithalla tiġi applikata rata fissa ta' 25 % kif ukoll il-possibbiltà li jintalbu l-ispejjeż indiretti kkalkolati skont il-prattiki tal-kontabbiltà tas-soltu **tad-destinatarji** jekk dawn il-prattiki jkunu aċċettati mill-awtoritajiet nazzjonali **għal attivitajiet** komparabbli **fil-qasam tad-difiża**, li kienu ġew ikkomunikati lill-Kummissjoni. ■
- (21a) **L-azzjonijiet bil-partecipazzjoni tal-SMEs u l-kumpaniji transfruntieri b'kapitalizzazzjoni medja jappoġġaw il-ftuħ ta' katini tal-provvista u jikkontribwixxu għall-għanijiet tal-Fond. Jenhtieg għalhekk li dawn l-azzjonijiet ikunu eliġibbli għal rata oġhla ta' finanzjament li tkun ta' benefiċċju tal-entitajiet partecipanti kollha.**
- (22) Biex ikun żgurat li l-azzjonijiet iffinanzjati jikkontribwixxu għall-kompetittività u l-effiċjenza tal-industrija Ewropea tad-difiża, hu importanti li l-Istati Membri ■ juru li behsiebhom jakkwistaw konguntament il-prodott finali jew jużaw it-teknoloġija, b'mod partikolari permezz ta' akkwist transfruntier kongunt, fejn l-Istati Membri jorganizzaw flimkien il-proċeduri tal-akkwist tagħhom b'mod partikolari bl-użu ta' korp ċentrali tal-akkwisti.
- (22a) **Sabiex ikun żgurat li l-azzjonijiet appoġġati finanzjarjament jikkontribwixxu għall-kompetittività u l-effiċjenza tal-industrija Ewropea tad-difiża, jenhtieg li dawn ikunu orjentati lejn is-suq, motivati mid-domanda u kummerċjalment vijabbli fuq perjodu ta' żmien medju jew twil. Jenhtieg għalhekk li l-kriterji tal-eliġibbiltà jqisu l-fatt li l-Istati Membri, anki permezz ta' memorandum ta' qbil jew ittra ta' intenzjoni, behsiebhom akkwistaw il-prodott finali tad-difiża jew jużaw it-teknoloġija b'mod koordinat. Jenhtieg li l-kriterji tal-għoti għall-azzjonijiet ta' żvilupp ukoll iqisu l-fatt li l-Istati Membri jimpenjaw ruħhom, politikament jew ġuridikament, li jużaw jew jippossjedu konguntament il-prodott finali jew it-teknoloġija finali tad-difiża jew jiżguraw il-manutenzjoni tagħhom.**

Il-Hamis 18 ta' April 2019

- (23) Jenhtieg li l-promozzjoni tal-innovazzjoni u tal-iżvilupp teknoloġiku fl-industrija tad-difiża tal-Unjoni ssir b'mod koerenti mal-interessi ta' sigurtà u ta' difiża tal-Unjoni. Għaldaqstant, jenhtieg li l-kontribut **tal-azzjonijiet** għal dawk l-interessi u għall-prijoritajiet tar-riċerka u tal-kapaċità fid-difiża maqbula mill-Istati Membri, iservi bhala kriterju tal-ghoti. ■
- (24) L-azzjonijiet eliġibbli żviluppatti fil-kuntest tal-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti ■ fil-qafas istituzzjonali tal-Unjoni jenhtieg jiżguraw kooperazzjoni msahha bejn l-entitajiet ġuridiċi fi Stati Membri differenti b'mod kontinwu u b'hekk jikkontribwixxu direttament għall-ghanijiet tal-Fond. Għalhekk, jekk jintgħazlu, jenhtieg li dawn il-proġetti jkunu eliġibbli għal rata oghla ta' finanzjament.
- (25) Il-Kummissjoni se tqis l-attivitajiet l-oħra ffinanzjati permezz tal-programm qafas Orizzont Ewropa halli tevita duplikazzjoni bla bżonn u tiżgura l-qsim ta' ideat **u s-sinergiji** bejn ir-riċerka ċivili u tad-difiża.
- (26) Iċ-ċibersigurtà u ċ-ċiberdifiża qed kulma jmur isiru sfidi aktar importanti u l-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli **tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà** għarfu l-htiega li jiġu stabbiliti sinergiji bejn l-azzjonijiet taċ-ċiberdifiża fl-ambitu tal-Fond u tal-inizjattivi tal-Unjoni fil-qasam taċ-ċibersigurtà, bhal dawk imhabbra fil-Komunikazzjoni Kongunta dwar iċ-ċibersigurtà. **B'mod partikolari, jenhtieg li ċ-Ċentru Ewropew ta' Kompetenza Industrijali, Teknoloġika u tar-Riċerka fil-qasam taċ-Ċibersigurtà li se jitwaqqaf, jahdem biex jibni sinergiji bejn id-dimensjonijiet ċivili u tad-difiża taċ-ċibersigurtà. Dan jista' jappoġġa b'mod attiv lill-Istati Membri u lill-atturi rilevanti l-oħrajn billi jipprovdi pariri, jaqsam l-għarfien espert u jiffacilita l-kollaborazzjoni fir-rigward tal-proġetti u l-azzjonijiet kif ukoll meta mitlub mill-Istati Membri biex jaġixxi bhala manijer ta' proġett b'rabta mal-Fond**■.
- (27) Jenhtieg ikun żgurat approċċ integrat billi jingħaqdu l-attivitajiet koperti bl-Azzjoni Preparatorja fuq ir-Riċerka dwar id-Difiża ("**PADR**") li nediet il-Kummissjoni skont it-tifsira tal-Artikolu 58(2)(b) tar-Regolament **Finanzjarju** u l-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża stabbilit bir-Regolament (UE) **2018/1092** tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽⁵⁾, u billi jiġu armonizzati l-kundizzjonijiet tal-partecipazzjoni, jinholoq sett aktar koerenti ta' strumenti, **u** jizdied l-impatt ekonomiku, kollaborattiv u innovattiv, filwaqt li jkunu evitati d-duplikazzjonijiet bla bżonn u l-frammentazzjoni. B'dan l-approċċ integrat, il-Fond jikkontribwixxi wkoll għal sfruttament aħjar tar-rizultati tar-riċerka fil-qasam tad-difiża u jkopri d-distakk bejn **il-fażijiet tar-riċerka u tal-iżvilupp**, filwaqt li jqis l-ispeċifitàjiet tas-settur tad-difiża, u jippromwovi l-għamliet kollha ta' innovazzjoni, inkluż l-innovazzjoni rivoluzzjonarja ■ . **Jistgħu jkunu wkoll mistennija effetti konsegwenzjali pożittivi, jekk ikun il-każ, f'ambitu ċivili.**
- (28) **Fejn ikun xieraq u minhabba l-ispeċifitàjiet tal-azzjoni**, l-ghanijiet ■ **tal-Fond jenhtieg li** jiġu indirizzati wkoll bi strumenti finanzjarji u garanziji baġitarji permezz ■ tal-Fond InvestEU.
- (29) Is-sostenn finanzjarju jenhtieg jintuża biex jiġu indirizzati l-fallimenti tas-suq jew is-sitwazzjonijiet ta' investment subottimali b'mod proporzjonat, u jenhtieg li l-azzjonijiet ma jidduplikawx jew jeskludu l-finanzjament privat jew johlqu distorsjoni fil-kompetizzjoni tas-suq intern. L-azzjonijiet jenhtieg ikollhom valur miżjud ■ **ċar għall-Unjoni.**
- (30) It-tipi ta' finanzjament u l-metodi tal-implimentazzjoni **tal-Fond** jenhtieg jintgħazlu abbażi tal-kapaċità tagħhom li jilhqgħu l-ghanijiet speċifiċi tal-azzjonijiet u jagħtu r-rizultati, filwaqt li b'mod partikolari jitqiesu l-ispejjeż tal-kontrolli, il-piż amministrattiv u r-riskju mistenni ta' nuqqas ta' konformità. Dan jenhtieg iqis l-użu ta' somom f'daqqa, ir-rati fissi u l-ispejjeż unitarji, kif ukoll il-finanzjament li mhux marbut mal-ispejjeż kif imsemmi fl-Artikolu ■ 125(1) ■ tar-Regolament Finanzjarju.

(5) **Ir-Regolament (UE) 2018/1092 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 li jstabbilixxi l-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża bil-ghan li jappoġġa l-kompetittività u l-kapaċità ta' innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni (ĠU L 200, 7.8.2018, p. 30).**

Il-Hamis 18 ta' April 2019

- (31) Il-Kummissjoni jenhtieg tistabbilixxi programm ta' hidma annwali ■ b'konformità mal-ghanijiet tal-Fond, **filwaqt li tqis it-tagħlimiet inizjali li hadet mill-EDIDP u mill-PADR.** Jenhtieg li **waqt l-istabbiliment tal-programmi ta' hidma, il-Kummissjoni jkollha l-assistenza tal-kumitat.** Jenhtieg li l-Kummissjoni tagħmel hilitha biex issib soluzzjonijiet li jkunu jgawdu l-akbar appoġġ possibbli fi hdan il-kumitat. F'dak il-kuntest, il-kumitat jista' jiltaqa' f'konfigurazzjoni ta' esperti nazzjonali tas-sigurtà u tad-difiża biex tingħata assistenza speċifika lill-Kummissjoni, inkluż biex jingħataw pariri fir-rigward tal-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata fil-qafas tal-azzjonijiet. Huwa f'idejn l-Istati Membri biex jahtru r-rappreżentanti rispettivi tagħhom f'dak il-kumitat. Il-membri tal-kumitat jenhtieg li jingħataw opportunitajiet bikrija u effikaċi biex jeżaminaw l-abbozzi tal-atti ta' implimentazzjoni u jesprimu l-fehmiet tagħhom.
- (31a) **Il-kategoriji tal-programmi ta' hidma jenhtieg li jkollhom rekwiżiti funzjonali sabiex jiċċaraw għall-industrija liema funzjonalitajiet u kompiti għandhom jitwettqu permezz tal-kapaċitajiet li ser jiġu żviluppati. Tali rekwiżiti jenhtieg li jagħtu indikazzjoni ċara dwar il-prestazzjonijiet mistennija iżda jenhtieg li ma jkunux diretti lejn soluzzjonijiet speċifiċi jew entitajiet speċifiċi u jenhtieg li ma jipprevenux il-kompetizzjoni fil-livell ta' sejhiet għal proposti.**
- (31b) **Waqt it-tfassil tal-programmi ta' hidma, il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura wkoll, permezz ta' konsultazzjonijiet xierqa mal-kumitat, li l-azzjonijiet ta' riċerka u żvilupp proposti jevitaw d-duplikazzjoni bla bżonn. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tista' twettaq valutazzjoni bil-quddiem tal-każijiet ta' duplikazzjoni possibbli bil-kapaċitajiet eżistenti jew bi proġetti ta' riċerka jew ta' żvilupp diġà ffinanzjati fl-Unjoni.**
- (31bb) **Jenhtieg li l-Kummissjoni tiżgura l-koerenza tal-programmi ta' hidma matul iċ-ċiklu industrijali tal-prodotti u tat-teknoloġiji fil-qasam tad-difiża.**
- (31bc) **Jenhtieg li l-programmi ta' hidma jiżguraw ukoll li azzjonijiet li jippermettu l-partecipazzjoni transfruntiera tal-SMEs jibbenefikaw minn proporzjon kredibbli tal-baġit totali.**
- (31c) **L-Aġenzija Ewropea għad-Difiża tingħata l-istatus ta' osservatur fil-kumitat halli dan jibbenefika mill-gharfien espert tagħha fis-settur tad-difiża. Minhabba l-ispeċificitajiet tal-qasam tad-difiża, anki s-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna jenhtieg li jassisti lill-kumitat.**
- (32) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li s-setgħat ta' implimentazzjoni jingħataw lill-Kummissjoni fir-rigward tal-adozzjoni tal-programm ta' hidma, u għall-ghoti tal-finanzjament lill-azzjonijiet ta' żvilupp magħżula. B'mod partikolari, waqt l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet ta' żvilupp, jenhtieg li jitqiesu l-ispeċificitajiet tas-settur tad-difiża, b'mod partikolari r-responsabbiltà tal-Istati Membri u/jew tal-pajjiżi assoċjati għall-ippjanar u l-proċess tal-akkwiżizzjoni. Dawn is-setgħat ta' implimentazzjoni jenhtieg li jiġu eżerċitati skont ir-Regolament (UE) ■ Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ■ ⁽⁶⁾.
- (32a) **Wara l-evalwazzjoni tal-proposti bl-ghajnuna ta' esperti indipendenti, li l-kredenzjali ta' sigurtà tagħhom jenhtieg li jiġu vvalidati mill-Istati Membri rilevanti, il-Kummissjoni jenhtieg li tagħzel l-azzjonijiet li għandhom jiġu appoġġati finanzjarjament mill-Fond. Il-Kummissjoni jenhtieg li tistabbilixxi bażi tad-data ta' esperti indipendenti. Jenhtieg li l-bażi tad-data ma ssirx pubblika. L-esperti indipendenti jenhtieg li jinhatru abbazi tal-hiliet, tal-esperjenza u tal-gharfien tagħhom, b'kont mehud tal-kompiti li jiġu assenjati lilhom. Sa fejn possibbli, meta tahtar l-esperti indipendenti, il-Kummissjoni jenhtieg li tiehu miżuri adatti għall-fini ta' kompożizzjoni bbilanċjata fi hdan il-gruppi tal-esperti u l-bordijiet ta' evalwazzjoni f'termini ta' varjetà ta' hiliet, esperjenzi, għarfien, diversità ġeografika u ġeneru, b'kont mehud tas-sitwazzjoni fil-qasam tal-azzjoni. Jenhtieg li tiġi żgurata wkoll rotazzjoni adegwata tal-esperti u bilanċ xieraq bejn is-settur privat u dak pubbliku. Jenhtieg li l-Istati Membri jiġu infurmati dwar ir-riżultati tal-evalwazzjoni bl-elenku tal-klassifika ta' azzjonijiet**

⁽⁶⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji generali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

Il-Hamis 18 ta' April 2019

magħżula u tal-progress tal-azzjonijiet ifffinanzjati. Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li s-setgħat ta' implimentazzjoni jinghataw lill-Kummissjoni fir-rigward tal-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma, kif ukoll għall-adozzjoni tad-deċiżjonijiet ta' għoti. Dawk is-setgħat jenhtieg li jiġu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

- (32b) *Jenhtieg li l-esperti indipendenti ma jevalwawx, ma jagħtux pariri jew ma jassistux fil-każ ta' materji li fir-rigward tagħhom ikollhom kunflitt ta' interessi, b'mod partikolari fir-rigward tal-pożizzjoni attwali tagħhom. B'mod partikolari, ma għandhomx ikunu f'pożizzjoni li fiha jkunu jistgħu jużaw l-informazzjoni li taslilhom għad-detriment tal-konsorzju li jevalwaw.*
- (32bb) **■** *Huma u jipproponu prodotti jew teknoloġiji godda jew il-modernizzazzjoni ta' prodotti jew teknoloġiji eżistenti, jenhtieg li l-applikanti jintrabtu li jirrispettaw il-prinċipji etici, pereżempju dawk relatati mal-benesseri tal-bnedmin u mal-harsien tal-ġenoma uman, stabbiliti wkoll fid-dritt nazzjonali, tal-Unjoni u internazzjonali rilevanti, fosthom il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea u l-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u, meta rilevanti, il-Protokolli tagħha. Jenhtieg li l-Kummissjoni tiżgura li l-proposti jiġu eżaminati b'mod sistematiku biex jiġu identifikati dawk l-azzjonijiet li jqajmu kwistjonijiet etici serji, halli ssirilhom valutazzjoni etika.*
- (33) *Biex jinghata appoġġ lil suq intern miftuh, jenhtieg li tkun inkoraġġita wkoll il-partecipazzjoni ta' SMEs transfruntieri u ta' kumpaniji transfruntieri b'kapitalizzazzjoni medja, bhala membri ta' konsorzji, ■ sottokuntratturi jew entitajiet fil-katina tal-provvista.*
- (34) *Il-Kummissjoni jenhtieg tagħmel hilitha biex iżzomm djalogu mal-Istati Membri u mal-industrija biex tiżgura s-suċċess tal-Fond. **Bhala koleġizlatur u parti kkonċernata ewlenija, anki l-Parlament Ewropew jenhtieg li jkun involut f'dan ir-rigward.***
- (35) *Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju għall-Fond Ewropew għad-Difiża li jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza ewlieni, skont it-tifsira tal-[ftehim interistituzzjonali l-ġdid] bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar dixiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba ⁽⁷⁾, għall-Parlament Ewropew u għal-Kunsill waqt il-proċedura baġitarja annwali. **Jenhtieg li l-Kummissjoni tiżgura li l-proċeduri amministrattivi jinżammu kemm jista' jkun sempliċi u jinvolvu ammont minimu ta' spejjeż addizzjonali.***
- (36) *Ir-Regolament Finanzjarju japplika għall-Fond, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor. Dan jistabbilixxi regoli dwar l-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, inkluż ir-regoli dwar għotjiet, premji, akkwist, assistenza finanzjarja, strumenti finanzjarji u garanziji baġitarji.*
- (37) *Ir-regoli finanzjarji orizzontali adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill abbażi tal-Artikolu 322 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawn ir-regoli huma stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju u b'mod partikolari jiddeterminaw il-proċedura għall-istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-baġit permezz ta' għotjiet, akkwist, premji, implimentazzjoni indiretta, u jipprovdu għal verifiki tar-responsabilità tal-atturi finanzjarji. Ir-regoli adottati abbażi tal-Artikolu 322 tat-TFUE jikkonċernaw ukoll il-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni f'każ ta' nuqqasijiet ġeneralizzati fir-rigward tal-istat tad-dritt fl-Istati Membri, għax ir-rispett għall-istat tad-dritt hu prekondizzjoni essenzjali għal ġestjoni finanzjarja tajba u finanzjament tal-UE effettiv.*

(7) *Ir-referenza trid tiġi aġġornata: ĠU C 373, 20.12.2013, p. 1. Il-ftehim jinsab f'dan l-indirizz: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2013.373.01.0001.01.MLT&toc=OJ%3AC%3A2013%3A373%3ATOC*

Il-Hamis 18 ta' April 2019

- (38) Skont ir-Regolament Finanzjarju, ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽⁸⁾, ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2988/95⁽⁹⁾, ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96⁽¹⁰⁾ u r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939⁽¹¹⁾, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jenhtieg jigu protetti b'miżuri proporzjonati, inklużi l-prevenzjoni, id-detezzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet, **inklużi** frodi, l-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b'mod skorrett, u meta xieraq, l-impozzjoni ta' sanzjonijiet amministrattivi. B'mod partikolari, skont ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 u r-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) jista' jwettaq investigazzjonijiet amministrattivi, inklużi kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post halli jstabbilixxi jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew xi attività illegali ohra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("UPPE") jista' jinvestiga u jressaq kazijiet ta' reati **kontra** l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, kif previst fid-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹²⁾. Skont ir-Regolament Finanzjarju, kwalunkwe persuna jew entità li tircievi fondi tal-Unjoni trid tikkooopera bis-shiħ fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, tagħti d-drittijiet u l-aċċess meħtieġa lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-UPPE **fir-rigward ta' dawk l-Istati Membri li jippartecipaw f'kooperazzjoni msahha skont ir-Regolament (UE) 2017/1939**, u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) u tiżgura li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti.
- (39) Il-pajjiżi terzi li huma membri taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) jistgħu jieħdu sehem fil-programmi tal-Unjoni fil-qafas tal-kooperazzjoni stabbilit skont il-ftehim taż-ŻEE. li jipprevedi l-implimentazzjoni tal-programmi permezz ta' deċiżjoni skont dak il-ftehim. F'dan ir-Regolament jenhtieg tiġi introdotta dispożizzjoni speċifika biex jingħataw id-drittijiet meħtieġa għall-aċċess, kif ukoll l-aċċess, lill-uffiċjal awtorizzanti responsabbli, lill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri biex jeżerċitaw il-kompetenzi rispettivi tagħhom b'mod komprensiv.
- (40) Skont il-paragrafi 22 u 23 tal-Ftehim Interistituzzjonali għat-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016, hemm bżonn li dan il-programm jiġi evalwat abbażi tal-informazzjoni miġbura permezz ta' rekwiżiti speċifiċi tal-monitoraġġ, filwaqt li jiġu evitati r-regolamentazzjoni żejda u l-piżijiet amministrattivi, b'mod partikolari għall-Istati Membri. Dawn ir-rekwiżiti, meta xieraq, jistgħu jinkludu indikaturi li jistgħu jitkejlu, bhala bażi għall-evalwazzjoni tal-effetti tar-Regolament fil-prattika. Il-Kummissjoni jenhtieg li twestaq evalwazzjoni *interim* sa mhux aktar tard minn erba' snin wara l-bidu tal-implimentazzjoni tal-Fond, **inkluż bil-hsieb li ttipprezenta proposti għal kwalunkwe emenda xierqa tar-Regolament preżenti**, u evalwazzjoni finali fi tmiem il-perjodu tal-implimentazzjoni tal-Fond, li jeżaminaw l-attivitajiet finanzjarji fir-rigward tar-riżultati tal-implimentazzjoni finanzjarja u, sa fejn possibbli f'dak il-mument, ir-riżultati u l-impatt. **F'dan il-kuntest, ir-rapport ta' evalwazzjoni finali jenhtieg ukoll li jgħin biex jiġi identifikat il-kazijiet li fihom l-Unjoni tiddependi minn pajjiżi terzi għall-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża.** Jenhtieg li dan ir-rapport **finali** janalizza wkoll il-partecipazzjoni transfruntiera tal-SMEs u tal-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja fi proġetti sostnuti **finanzjarjament** mill-Fond kif ukoll il-partecipazzjoni tal-SMEs u tal-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja fil-katina tal-valur globali, **u l-kontribut tal-Fond biex jindirizza n-nuqqasijiet identifikati fil-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet, u jenhtieg li jinkludi informazzjoni dwar l-orijini tad-destinatarji, l-għadd ta' Stati Membri u pajjiżi assoċjati involuti f'azzjonijiet individwali u d-distribuzzjoni tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali ġġenerati.** Il-Kummissjoni tista' wkoll tipproponi emendi għal dan ir-Regolament biex tirreagixxi għal żviluppi possibbli waqt l-implimentazzjoni tal-Fond.
- (40a) **Jenhtieg li l-Kummissjoni timmonitorja regolarment l-implimentazzjoni tal-Fond u tirrapporta kull sena dwar il-progress li sar, inkluż il-mod kif qegħdin jitqiesu t-tagħlimiet identifikati u t-tagħlimiet meħuda mill-EDIDP**

⁽⁸⁾ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jhassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁽⁹⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Dicembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.1995, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tiproteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet ohra (ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁽¹¹⁾ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplementa kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1).

⁽¹²⁾ Id-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-liġi kriminali (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 29).

Il-Hamis 18 ta' April 2019

u mill-PADR fl-implimentazzjoni tal-Fond. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni jenhtieg li tistabbilixxi l-arranġamenti meħtieġa tal-monitoraġġ. Jenhtieg li r-rapport ikun ipprezentat lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill u jenhtieg li jkunx fih informazzjoni sensittiva.

- (41) Filwaqt li jirrifletti l-importanza li jiġi indirizzat it-tibdil fil-klima skont l-impenji tal-Unjoni biex timplimenta l-Ftehim ta' Pariġi u l-Għanijiet tal-Iżvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, dan il-Fond se jikkontribwixxi biex l-azzjoni klimatika tiġi integrata fil-politiki tal-Unjoni u biex tintlaħaq l-objettiv ġenerali li jiġi ddedikat **25%** tan-nefqa tal-baġit tal-UE bhala appoġġ għall-għanijiet klimatiċi. L-azzjonijiet rilevanti jiġu identifikati waqt it-thejija u l-implimentazzjoni tal-Fond, u vvalutati mill-ġdid fil-kuntest tal-evalwazzjoni nofsana tiegħu.
- (42) Billi l-Fond jappoġġa biss il-fażijiet tar-riċerka u tal-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża, fil-prinċipju l-Unjoni jenhtieg ma jkollhiex sjieda jew drittijiet ta' proprjetà intellettwali (IPRs) fuq il-prodotti jew it-teknoloġiji li jirriżultaw mill-azzjonijiet iffinanzjati, dment li l-assistenza tal-Unjoni ma tkunx mogħtija permezz tal-akkwist **pubbliku**. Madankollu, għall-azzjonijiet ta' riċerka, l-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati interessati jenhtieg li jkunu jistgħu jużaw ir-riżultati tal-azzjonijiet iffinanzjati **biex** jiehdu sehem fl-iżvilupp kooperattiv ta' segwitu.
- (43) Jenhtieg li l-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni la jkun jaffettwa t-trasferiment ta' prodotti relatati mad-difiża fi hdan l-Unjoni skont id-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹³⁾, u lanqas ma jaffettwa l-esportazzjonijiet ta' prodotti, tagħmir jew teknoloġiji. **L-esportazzjoni ta' tagħmir u teknoloġiji militari min-naħa tal-Istati Membri hija rregolata mill-Pożizzjoni Komuni 944/2008/PESK.**
- (44) L-użu ta' informazzjoni kuntestwali sensittiva, **inklużi d-data, l-għarfien espert jew l-informazzjoni ġġenerati qabel jew barra l-eżekuzzjoni tal-Fond**, jew l-aċċess minn individwi mhux awtorizzati għal riżultati ġġenerati **b'rabta mal-azzjonijiet appoġġati finanzjarjament mill-Fond** jista' jkollu riperkussjonijiet negattivi fuq l-interessi tal-Unjoni Ewropea jew ta' xi wieħed jew aktar mill-Istati Membri. **It-trattament** tal-informazzjoni **sensittiva** jenhtieg ikun **għalhekk** regolat mid-dritt rilevanti tal-Unjoni **jew nazzjonali**.
- (44a) **Bil-għan li tiġi garantita s-sigurtà tal-informazzjoni klassifikata fil-livell meħtieġ, jenhtieg li jkun hemm konformità mal-istandards minimi dwar is-sigurtà industrijali waqt l-iffirmar ta' ftehimiet klassifikati ta' fondi u ta' finanzjament. Għal dak il-għan, u f'konformità mad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444, il-Kummissjoni għandha l-obbligu li tgħaddi l-Istruzzjonijiet tas-Sigurtà tal-Programm inkluża l-Gwida għall-Klassifikazzjoni tas-Sigurtà, bhala parir lill-esperti maħtura mill-Istati Membri.**
- (45) Biex ikun possibbli li jiġu ssupplimentati jew emendati l-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt, meta meqjus meħtieġ, il-Kummissjoni jenhtieg tingħata s-setgħa tal-adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Hu importanti b'mod partikolari li waqt il-hidma preparatorja tagħha, il-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa anki fil-livell tal-esperti, u li daww il-konsultazzjonijiet isiru b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interstituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-thejija tal-atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jircievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jkunu qed jitrattaw it-thejija tal-atti delegati.
- (46) Il-Kummissjoni jenhtieg tiġġestixxi l-Fond u tagħti attenzjoni xierqa lir-reqwiziti tal-kunfidenzjalità u tas-sigurtà, b'mod partikolari l-informazzjoni klassifikata u sensittiva,

⁽¹³⁾ Id-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009 dwar l-issimplifikar tat-termini u l-kundizzjonijiet tat-trasferimenti ta' prodotti relatati mad-difiża fil-Komunità (ĠU L 146, 10.6.2009, p. 1).

Il-Hamis 18 ta' April 2019

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I
DISPOŻIZZJONIJET KOMUNI

APPLIKABBLI GĦAR-RIĊERKA U L-IŻVILUPP

Artikolu 1

Suġġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża ("Fond"), **kif previst fl-Artikolu 1(3)(b) tar-Regolament .../.../EU [Orizzont – 2018/0224(COD)]**.

Ir-Regolament jistabbilixxi l-għanijiet tal-Fond, il-baġit għall-perjodu 2021-2027, il-forom ta' finanzjament tal-Unjoni u r-regoli dwar l-ghoti ta' dan il-finanzjament.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (0) **"applikant" tfisser entità ġuridika li tressaq applikazzjoni għal appoġġ mill-Fond b'segwitu għal sejha għal proposti jew skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju;**
- (1) "operazzjonijiet ta' finanzjament imħallat" tfisser azzjonijiet sostnuti mill-baġit tal-UE, inkluż dawk fil-facilitajiet ta' finanzjament imħallat skont l-Artikolu 2(6) tar-Regolament Finanzjarju, li jikkombinaw forom mhux rimborzabbli ta' appoġġ jew strumenti finanzjarji mill-baġit tal-UE ma' forma rimborzabbli ta' appoġġ minghand istituzzjonijiet finanzjarji tal-iżvilupp jew istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi oħra, kif ukoll minghand istituzzjonijiet finanzjarji kummerċjali u investituri;
- (1a) **"ċertifikazzjoni" tfisser il-proċess li permezz tiegħu awtorità nazzjonali tiċċertifika li l-prodott, il-komponent tangibbli jew intangibbli jew t-teknoloġija relatati mad-difiża huma konformi mar-regolamenti applikabbli;**
- (1b) **"informazzjoni klassifikata" tfisser kwalunkwe informazzjoni jew materjal, fi kwalunkwe forma, li d-divulgazzjoni mhux awtorizzata tagħhom tista' tikkawża gradi differenti ta' preġudizzju għall-interessi tal-Unjoni Ewropea jew ta' wiehed jew aktar mill-Istati Membri, u li jkollhom marka ta' klassifikazzjoni tal-UE jew marka ta' klassifikazzjoni korrispondenti, f'konformità mal-ftehim bejn l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, imlaqqgħin fil-Kunsill, dwar il-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata skambjata fl-interessi tal-Unjoni Ewropea (2011/C 202/05);**
- (1c) **"konsorzju" tfisser grupp kollaborattiv ta' applikanti jew destinatari marbuta ma' xulxin bi ftehim ta' konsorzju u kkostitwit biex iwettaq azzjoni fl-ambitu tal-Fond;**
- (1d) **"koordinatur" tfisser entità ġuridika li hija membru ta' konsorzju u li nhatret mill-membri kollha tal-konsorzju biex tkun il-punt ewlieni ta' kuntatt fir-relazzjonijiet mal-Kummissjoni;**
- (2) "kontroll" tfisser il-kapaċità li tkun eżerċitata influwenza deċiżiva fuq entità ġuridika b'mod dirett jew indirett permezz ta' entità ġuridika intermedja wahda jew aktar;
- (3) "azzjoni ta' iżvilupp" tfisser kwalunkwe azzjoni li tikkonsisti minn attivitajiet orjentati lejn id-difiża **prinċipalment** fil-fażi tal-iżvilupp, li tkopri prodotti u teknoloġiji ġodda u l-modernizzazzjoni ta' dawk eżistenti, għajr il-produzzjoni jew l-użu tal-armi;
- (4) "teknoloġija rivoluzzjonarja għad-difiża" tfisser teknoloġija li **għib bidla radikali, pereżempju teknoloġija msahha jew kompletament ġdida, li kapaċi tohloq bidla fil-paradigma fil-kuncett u fit-tmexxija** tal-affarijiet tad-difiża inkluż permezz tas-sostituzzjoni tat-teknoloġiji tad-difiża eżistenti jew billi dawn jitrendu obsoleti;

Il-Hamis 18 ta' April 2019

- (5) “strutturi ta’ ġestjoni eżekuttiva” tfisser **korp ta’ entità ġuridika maħtur** skont id-dritt nazzjonali, **u li, jekk applikabbli, jirrapporta lill-uffiċjal kap eżekuttiv, li jkollu s-setgħa jistabbilixxi** l-istrategija, l-ghanijiet u d-direzzjoni generali tal-entità ġuridika, u li **jissorvelja u jimmonitorja** t-tehid ta’ deċiżjonijiet tal-livell manigerjali;
- (5a) **“informazzjoni ġdida”** tfisser **id-data, l-għarfien espert jew l-informazzjoni ġġenerata waqt l-eżekuzzjoni tal-Fond, tkun xi tkun il-forma jew in-natura tagħha;**
- (6) “entità ġuridika” tfisser kwalunkwe persuna **█** ġuridika mahluqa u rikonoxxuta bħala tali skont id-dritt nazzjonali, id-dritt tal-Unjoni jew id-dritt internazzjonali, li jkollha personalità ġuridika u li tista’, meta taġixxi f’isimha, teżercita drittijiet u tkun soġġetta għal obbligi, jew l-entità mingħajr personalità ġuridika skont l-Artikolu **█** 197(2)(c) **█** tar-Regolament Finanzjarju;
- (7) “kumpanija b’kapitalizzazzjoni medja” tfisser **impriza li mhijiex SME** u li jkollha għadd ta’ impjegati sa 3 000 impjegat, fejn l-għadd ta’ persunal jiġi kkalkolat skont l-Artikoli 3 sa 6 **█** tal-Anness **tar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE tal-Kummissjoni** ⁽¹⁴⁾;
- (8) “akkwist pubbliku prekkummerċjali” tfisser l-akkwist ta’ servizzi ta’ riċerka u ta’ żvilupp li jinvolvu l-qsim tar-riskji u l-benefiċċji skont il-kundizzjonijiet tas-suq, u l-iżvilupp kompetittiv f’fazijiet, fejn hemm separazzjoni ċara tas-servizzi ta’ riċerka u ta’ żvilupp akkwistati mill-fażi ta’ kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti finali;
- (9) “maniger ta’ proġett” tfisser kwalunkwe awtorità aġġudikatriċi stabbilita fi Stat Membru jew f’pajjiż assoċjat, **inkarigata** minn Stat Membru jew pajjiż assoċjat jew minn grupp ta’ Stati Membri **█** jew pajjiżi assoċjati biex timmaniġġa proġetti multinazzjonali ta’ armamenti b’mod permanenti jew fuq bażi *ad hoc*;
- (9a) **“kwalifikazzjoni”** tfisser **il-proċess kollu biex jintwera li d-disinn ta’ prodott, komponent tangibbli jew intangibbli jew teknoloġija relatati mad-difiża jissodisfaw ir-rekwiżiti speċifikati, billi jiġu fornuti provi oġġettivi li juru li jkun għew issodisfati r-rekwiżiti partikolari ta’ disinn;**
- (10) “destinatarju” tfisser kwalunkwe entità ġuridika **li magħha gie ffirmat kuntratt għal forma ta’ finanzjament jew li lilha giet notifikata deċiżjoni dwar forma ta’ finanzjament;**
- (11) “azzjoni ta’ riċerka” tfisser kwalunkwe azzjoni li tikkonsisti **prinċipalment** minn attivitajiet ta’ riċerka, **b’mod partikolari r-riċerka applikata u, fejn meħtieġ, ir-riċerka fundamentali, bil-għan li jinkiseb għarfien ġdid u** ċċentrati esklużivament fuq l-applikazzjonijiet tad-difiża;
- (12) “riżultati” tfisser kwalunkwe effett tangibbli jew intangibbli tal-azzjoni, bħal data, għarfien espert jew informazzjoni, tkun xi tkun il-forma jew in-natura tiegħu, sew jekk jista’ jithares jew le, kif ukoll kwalunkwe dritt marbut miegħu, inkluż drittijiet ta’ proprjetà intellettuali;
- (12a) **“informazzjoni sensittiva”** tfisser **informazzjoni u data, inkluża informazzjoni klassifikata, li jridu jkun protetti minn aċċess jew divulgazzjoni mhux awtorizzati minhabba l-obbligi stabbiliti fid-dritt nazzjonali jew tal-Unjoni jew sabiex tithares il-privatezza jew is-sigurtà ta’ individwu jew organizzazzjoni;**
- (12b) **“imprizi żgħar u ta’ daqs medju”** jew **“SMEs”** tfisser **imprizi żgħar u ta’ daqs medju kif definit fir-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE tal-Kummissjoni;**
- (13) “rapport speċjali” tfisser dokument speċifiku relatata ma’ azzjoni ta’ riċerka li jiġbor fil-qosor ir-riżultati tagħha, billi jagħti informazzjoni estensiva fuq il-prinċipji bażiċi, l-ghanijiet, l-eżiti reali, il-proprjetajiet bażiċi, it-testijiet imwettqa, il-benefiċċji potenzjali, l-applikazzjonijiet tad-difiża potenzjali u l-perkors ta’ sfruttament mistenni

⁽¹⁴⁾ **Commission Recommendation 2003/361/EC of 6 May 2003 concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).**

Il-Hamis 18 ta' April 2019

tar-riċerka **għal finijiet ta' żvilupp, inkluża l-informazzjoni dwar is-sjeda tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali mingħajr ma tkun meħtieġa l-inklużjoni ta' informazzjoni dwar tali drittijiet;**

- (14) "prototip tas-sistema" tfisser mudell ta' prodott jew ta' teknoloġija li jista' juri l-prestazzjoni f'ambjent operazzjonali;
- (15) "pajjiż terz" tfisser pajjiż li mhuwiex membru tal-Unjoni;
- (16) "pajjiż terz mhux assoċjat" tfisser pajjiż terz li mhux pajjiż assoċjat skont l-Artikolu 5;
- (17) "entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat" tfisser entità ġuridika stabbilita f'pajjiż terz mhux assoċjat jew, **jekk stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat**, li jkollha l-istrutturi ta' ġestjoni eżekuttiva tagħha f'pajjiż terz mhux assoċjat.

Artikolu 3

Għanijiet tal-Fond

1. L-għan ġenerali tal-Fond hu li jrawwem il-kompetittività, l-effiċjenza u l-kapaċità tal-innovazzjoni **tal-baži industrijali u teknoloġika Ewropea** tad-difiża **fl-Unjoni kollha, u dan jikkontribwixxi għall-awtonomija strateġika tal-Unjoni u għal-libertà ta' azzjoni tagħha**, billi jappoġġa azzjonijiet kollaborattivi u kooperazzjoni transfruntiera bejn entitajiet ġuridiċi mal-Unjoni kollha, **b'mod partikolari** l-SMEs u l-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja, kif ukoll **billi jsaħħah u jtejjeb il-flessibbiltà tal-katini tal-provvista u tal-katini tal-valur tad-difiża, u jkabbar il-kooperazzjoni transfruntiera bejn l-entitajiet ġuridiċi u** jrawwem sfruttament aħjar tal-potenzjal industrijali tal-innovazzjoni, tar-riċerka u tal-iżvilupp teknoloġiku, f'kull stadju taċ-ċiklu tal-hajja industrijali **tal-prodotti u tat-teknoloġiji tad-difiża.** ■

2. Il-Fond għandu jkollu dawn l-għanijiet speċifiċi li ġejjin:

- (a) jappoġġa **r-riċerka kollaborattiva** li **tista' tixpruna** b'mod sinifikanti l-prestazzjoni tal-kapaċitajiet futuri **fl-Unjoni kollha**, halli tiġi massimizzata l-innovazzjoni u jiġu introdotti prodotti u teknoloġiji godda tad-difiża, inkluż daww rivoluzzjonarji u **l-użu aktar effiċjenti tal-ispiza għar-riċerka fil-qasam tad-difiża fl-Unjoni;**
- (b) jappoġġa **l-iżvilupp kollaborattiv** ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża ■, b'hekk jikkontribwixxi biex tiżdied l-effiċjenza fin-nefqa fuq id-difiża fl-Unjoni, jinkisbu ekonomiji ta' skala akbar, jonqos ir-riskju ta' duplikazzjoni bla bżonn u b'hekk **jiġi incentivat it-tixrid fis-suq ta' prodotti u teknoloġiji Ewropej, u** tonqos il-frammentazzjoni tal-prodotti u tat-teknoloġiji tad-difiża fl-Unjoni kollha. Fl-aħħar mill-aħħar, il-Fond iwassal għal **żieda fl-istandardizzazzjoni tas-sistemi ta' difiża u għal** aktar interoperabbiltà bejn il-kapaċitajiet tal-Istati Membri.

Din il-kooperazzjoni għandha tkun konsistenti mal-prijoritajiet tal-kapaċità tad-difiża miftiehma mill-Istati Membri fil-qafas tal-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni u b'mod partikolari fil-kuntest tal-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet.

F'dan ir-rigward, il-prijoritajiet reġjonali u internazzjonali, meta jservu l-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni kif determinat skont il-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni, u b'kont meħud tal-hteġa li tiġi evitata d-duplikazzjoni bla bżonn, jistgħu wkoll jitqiesu, jekk ikun il-każ, kull meta ma jeskludux il-possibbiltà tal-partecipazzjoni ta' kwalunkwe Stat Membru jew pajjiż assoċjat.

Artikolu 4

Baġit

1. **F'konformità mal-Artikolu 9(1) tar-Regolament .../.../UE**, il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Fond Ewropew għad-Difiża għall-perjodu 2021–2027 għandu jkun **EUR 11 453 260 000 fi prezzijiet tal-2018 u EUR 13 000 000 000 fi prezzijiet kurrenti.**

Il-Hamis 18 ta' April 2019

2. Id-distribuzzjoni tal-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 għandha tkun:
    - (a) **EUR 3 612 182 000 fi prezzijiet tal-2018** (EUR 4 100 000 000 għall-azzjonijiet ta' riċerka;
    - (b) **EUR 7 841 078 000 fi prezzijiet tal-2018** (EUR 8 900 000 000 **fi prezzijiet kurrenti**) għall-azzjonijiet ta' żvilupp.
- 2a** . *Sabiex tilqa' għaċ-ċirkostanzi imprevisti jew għall-iżviluppi u għall-bżonnijiet il-ġodda, il-Kummissjoni tista' talloka mill-ġdid l-ammonti bejn l-allokkazzjonijiet għall-azzjonijiet ta' riċerka u għall-azzjonijiet ta' żvilupp imsemmijin fil-paragrafu 2 sa massimu ta' 20 %.*
3. L-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jintuża għal assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Fond, bhall-attivitajiet ta' thejjija, monitoraġġ, kontroll, awditjar evalwazzjoni, inklużi sistemi tat-teknoloġija tal-informazzjoni tal-kumpaniji.
  4. **Tal-anqas 4 % u sa 8 %** tal-pakkett finanzjarju msemmi fil-paragrafu 1 **għandu jiġi allokat għas-sejhiet għal proposti jew għoti ta' finanzjamenti bħala appoġġ għat-teknoloġiji** rivoluzzjonarji fil-qasam tad-difiża.

Artikolu 5

Pajjiżi assoċjati

Il-Fond għandu jkun miftuħ għall-membri tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (EFTA) li huma membri fiż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE), skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim taż-ŻEE; **Kwalunkwe kontribuzzjoni finanzjarja għall-Fond f'konformità ma' dan l-Artikolu għandha tikkostitwixxi dħul assenjat skont l-Artikolu [21(5)] tar-Regolament Finanzjarju.**

Artikolu 6

Appoġġ għat-teknoloġiji rivoluzzjonarji fil-qasam tad-difiża

1. Il-Kummissjoni għandha tagħti finanzjament **wara** konsultazzjonijiet miftuħa u pubbliċi dwar **it-teknoloġiji ċċentriati fuq l-applikazzjonijiet b'potenzjal rivoluzzjonarju fil-qasam tad-difiża, fl-oqsma** ta' intervent fil-programmi ta' hidma.
2. **Il-programmi ta' hidma għandhom jistabbilixxu** l-aktar forma xierqa ta' finanzjament biex tiffinanzja **dawn it-teknoloġiji rivoluzzjonarji fil-qasam tad-difiża.**

Artikolu 7

Etika

1. L-azzjonijiet **implimentati** permezz tal-Fond għandhom ikunu konformi **mad-dritt nazzjonali, tal-Unjoni u internazzjonali rilevanti, inkluża l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea. Dawn l-azzjonijiet għandhom ikunu wkoll konformi** mal-prinċipji etiċi **stabbiliti wkoll fid-dritt** nazzjonali, tal-Unjoni u internazzjonali rilevanti.
2. **Qabel l-iffirmar tal-ftehim ta' finanzjament**, il-proposti għandhom jiġu eżaminati **mill-Kummissjoni, abbażi ta' awtovalutazzjoni ta' natura etika mhejjija mill-konsorzju**, biex jiġu identifikati dawk l-azzjonijiet li jqajmu kwistjonijiet etiċi **serji inkluż fir-rigward tal-kundizzjonijiet ta' implimentazzjoni u, jekk ikun il-każ, jitressqu għal** valutazzjoni etika.

L-eżami u l-valutazzjonijiet etiċi għandha tagħmilhom il-Kummissjoni, bl-ghajnuna ta' esperti **indipendenti li ġejjin minn diversi kuntesti li għandhom b'mod partikolari għarfien esperti rikonoxxut** fl-etika tad-difiża.

Il-kundizzjonijiet għall-implimentazzjoni ta' attivitajiet bi problemi etikament sensittivi għandhom ikunu speċifikati fil-ftehim ta' finanzjament.

Il-Kummissjoni għandha kemm jista' jkun tiżgura t-trasparenza tal-proċeduri etika **u għandha tirrapporta dwar dan fil-qafas tal-obbligi tagħha fl-ambitu tal-Artikoli 32. L-esperti għandhom ikunu ċittadini tal-akbar numru possibbli ta' Stati Membri.**

Il-Hamis 18 ta' April 2019

3. L-entitajiet li jiehdu sehem fl-azzjoni għandhom jiksbu l-approvazzjonijiet **rilevanti** kollha jew dokumenti obligatorji oħra **meħtieġa mill-kumitati** etici lokali **jew** nazzjonali rilevanti jew minghand korpi oħrajn bħall-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data, qabel ma jinbdew l-attivitajiet rilevanti. Dawn id-dokumenti għandhom jinżammu f'fajl u jingħataw lill-Kummissjoni **fuq talba**.

5. **Il-proposti** li mhumiex aċċettabli etikament **għandhom** jiġu miċhuda

Artikolu 8

Implimentazzjoni u forum ta' finanzjament tal-UE

1. Il-Fond għandu jiġi implimentat f'reġim ta' ġestjoni diretta skont ir-Regolament Finanzjarju.

1a. B'deroga għall-paragrafu 1, f'każijiet ġustifikati, jistgħu jiġu implimentati azzjonijiet speċifiċi f'reġim ta' ġestjoni indiretta min-naħa tal-korpi msemmijin fl-Artikolu 62(1)(c) tar-Regolament Finanzjarju. Dan ma jistax jikkonċerna l-proċedura tal-għażla u tal-ghoti msemmija fl-Artikolu 12.

2. Il-Fond jista' jipprovdi finanzjament **f'konformità mar-Regolament** Finanzjarju, **permezz ta'** għotjiet, premji u l-akkwist, **u fejn ikun il-każ minhabba l-ispeċifitajiet tal-azzjoni**, strumenti finanzjarji fi hdan l-operazzjonijiet ta' finanzjament imhallat.

2a. L-operazzjonijiet ta' finanzjament imhallat għandhom ikunu implimentati skont it-Titolu X tar-Regolament Finanzjarju u r-Regolament InvestEU.

2b. L-istrumenti finanzjarji għandhom ikunu rigorozament diretti lejn id-destinatarji biss.

Artikolu 10

Entitajiet eliġibbli

1. **Id-destinatarji** u s-sottokuntratturi **involuti fl-azzjoni b'appoġġ finanzjarju mill-Fond** għandhom **ikunu** stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat

1a. L-infrastruttura, il-facilitajiet, l-assi u r-riżorsi tad-destinatarji u s-sottokuntratturi involuti f'azzjoni li jintużaw għall-finijiet tal-azzjonijiet b'appoġġ finanzjarju mill-Fond għandhom ikunu jinsabu fit-territorju ta' Stat Membru jew ta' pajjiż assoċjat għad-durata kollha ta' azzjoni, u l-istrutturi maniġerjali eżekuttivi tagħhom għandhom ikunu stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat.

1b. Għall-fini ta' azzjoni b'appoġġ finanzjarju mill-Fond, id-destinatarji u s-sottokuntratturi involuti f'azzjoni ma għandhomx ikunu soġġetti għal kontroll minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat.

2. B'deroga **mill-paragrafu 1b ta' dan l-Artikolu, entità ġuridika** stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat u kkontrollata minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat **għandha** tkun eliġibbli **bħala destinatarju jew sottokuntrattur involut f'azzjoni biss jekk isiru disponibbli għall-Kummissjoni garanziji approvati mill-Istat Membru jew il-pajjiż assoċjat li fih tkun stabbilita f'konformità mal-proċeduri nazzjonali tiegħu. Dawk il-garanziji jistgħu jirreferu għall-istruttura maniġerjali eżekuttiva tal-entità ġuridika stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat. Jekk jitqies adatt mill-Istat Membru jew mill-pajjiż assoċjat li fih tkun stabbilita l-entità ġuridika, dawk il-garanziji jistgħu jirreferu wkoll għal drittijiet governattivi speċifiċi fil-kontroll eżerċitat fuq l-entità ġuridika.**

Il-Hamis 18 ta' April 2019

Il-garanziji għandhom jipprovdu assigurazzjonijiet li l-involviment f'azzjoni ta' tali entità ġuridika ma jmurx kontra l-interessi ta' sigurtà u difiża tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha kif stabbilit fil-qafas tal-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni skont it-Titolu V tat-TUE, jew l-għanijiet stipulati fl-Artikolu 3. Il-garanziji għandhom jikkonformaw ukoll mad-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 22 u 25. Il-garanziji għandhom b'mod partikolari jissostanzjaw li, għall-finijiet tal-azzjoni, hemm fis-seħh miżuri biex ikun żgurat li:

- (a) **■ kontroll fuq l-entità ġuridika tal-applikant ma jkunx eżerċitat b'mod li jillimita jew jirrestringi l-abbiltà tagħhom sabiex iwettqu l-azzjoni u jiksbu riżultati, li jimponu restrizzjonijiet dwar l-infrastruttura, il-facilitajiet, l-assi, ir-riżorsi, il-proprjetà intellettuali jew l-għarfien espert tagħhom meħtieġa għall-finijiet tal-azzjoni, jew li jimminaw il-kapaċitajiet u l-istandards tagħhom neċessarji għat-tweġġ tal-azzjoni;**
- (b) **■ aċċess minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entità ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati għal informazzjoni sensittiva relatata mal-azzjoni ■ jkun evitat; u l-impjegati jew persuni oħra involuti fl-azzjoni ■ jkollhom approvazzjoni tas-sigurtà nazzjonali mahruġa minn Stat Membru jew minn pajjiż assoċjat, fejn din tkun meħtieġa;**
- (c) **is-sjieda tal-proprjetà intellettuali li ġejja mill-azzjoni u r-riżultati tal-azzjoni jibqgħu fi hdan id-destinatarji waqt u wara t-tlestija tal-azzjoni, ma jkunux soġġetti għal kontroll jew restrizzjoni minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entità ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati, u ma jiġux esportati 'l barra mill-Unjoni jew 'il barra minn pajjiżi assoċjati, u lanqas ma jingħata aċċess lilhom minn barra l-Unjoni jew minn barra pajjiżi assoċjati, mingħajr l-approvazzjoni tal-Istati Membri jew il-pajjiżi assoċjati li fih hi stabbilita l-entità ġuridika u f'konformità mal-għanijiet stipulati fl-Artikolu 3.**

Jekk jitqies adatt mill-Istat Membru jew mill-pajjiżi assoċjati li fih tkun stabbilita l-entità ġuridika, jistgħu jkunu pprovduti garanziji addizzjonali.

Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-kumitat imsemmi fl-Artikolu 28 bi kwalunkwe entità ġuridika li titqies eliġibbli f'konformità ma' dan il-paragrafu.

■

4. Fejn ma jkunx hemm sostituti kompetittivi diġà disponibbli fl-Unjoni jew f'pajjiżi assoċjati, id-destinatarji u s-sottokuntratturi involuti fl-azzjoni jistgħu jużaw l-assi, l-infrastruttura, il-facilitajiet u r-riżorsi tagħhom li jinsabu jew li jinżammu barra mit-territorju tal-Istati Membri tal-Unjoni jew il-pajjiżi assoċjati dment li dak l-użu ma jmurx kontra l-interessi ta' sigurtà u difiża tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha, ikun konsistenti mal-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 3 u konformi għalkollox mal-Artikoli 22 u 25. L-ispejjeż relatati ma' daww l-attivitajiet ma għandhomx ikunu eliġibbli għal appoġġ finanzjarju mill-Fond.

4a. Meta jwettqu azzjoni eliġibbli, id-destinatarji u s-sottokuntratturi involuti fl-azzjoni jistgħu wkoll jikkooperaw ma' entitajiet ġuridiċi stabbiliti barra mit-territorju tal-Istati Membri jew ta' pajjiżi assoċjati, jew ikkontrollati minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entità ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati, inkluż billi jużaw l-assi, l-infrastruttura, il-facilitajiet u r-riżorsi ta' tali entitajiet ġuridiċi, dment li dan ma jmurx kontra l-interessi ta' sigurtà u ta' difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha. Tali kooperazzjoni għandha tkun konsistenti mal-għanijiet stipulati fl-Artikolu 3 u għandha tkun għalkollox konformi mal-Artikoli 22 u 25.

Ma għandu jkun hemm ebda aċċess mhux awtorizzat minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entità oħra ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati għal informazzjoni klassifikata relatata mat-tweġġ tal-azzjoni u għandhom jiġu evitati effetti negattivi potenzjali fuq is-sigurtà tal-provvista tal-inputs kritiċi għall-azzjoni.

L-ispejjeż marbuta ma' daww l-attivitajiet ma għandhomx ikunu eliġibbli għal appoġġ mill-Fond.

■

6. L-applikanti għandhom jipprovdu l-informazzjoni rilevanti kollha meħtieġa għall-valutazzjoni tal-kriterji ta' eliġibbiltà ■. Fil-każ ta' bidla waqt it-tweġġ ta' azzjoni li tista' titfa' dubju fuq l-issodisfar tal-kriterji ta' eliġibbiltà, l-entità ġuridika rilevanti għandha tinforma lill-Kummissjoni, li għandha tivvaluta jekk dawn il-kriterji u l-kundizzjonijiet ta' eliġibbiltà għadhomx issodisfati u għandha tindirizza l-impatt potenzjali fuq il-finanzjament tal-azzjoni.

Il-Hamis 18 ta' April 2019

7. █

8. █

9. Għall-fini ta' dan l-Artikolu, is-sottokuntratturi **involuti f'azzjoni appoġġata mill-Fond tirreferi** għal sottokuntratturi b'relazzjoni kuntrattwali diretta ma' **destinatarju**, sottokuntratturi oħra li għalihom huwa allokat mill-anqas 10 % tal-ispiza eliġibbli totali tal-azzjoni, u sottokuntratturi li jistgħu jehtieġu aċċess għal informazzjoni klassifikata █ sabiex iwettqu l-azzjoni, **u li mhumiex membri tal-konsorzju.**

Artikolu 11

Azzjonijiet eliġibbli

1. Għall-finanzjament għandhom ikunu eliġibbli biss azzjonijiet li jimplementaw l-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 3.
2. Il-Fond għandu jagħti appoġġ lill-azzjonijiet li jkopru prodotti u teknoloġiji ġodda **tad-difiża** kif ukoll it-titjib tal-prodotti u tat-teknoloġiji eżistenti **dment li** l-użu ta' informazzjoni li kienet teżisti qabel mehtieġa **għat-twettiq tal-azzjonijiet** għall-modernizzazzjoni ma tkunx soġġetta għal restrizzjoni minn **pajjiż terz** mhux assoċjat jew minn **entità** ta' pajjiż terz mhux assoċjat, **direttament, jew indirettament permezz ta' intrapriża intermedjarja waħda jew aktar, b'tali mod li ma tistax tittiehed azzjoni.**
3. Azzjoni eliġibbli għandha tkun relatata ma' waħda jew aktar **mill-attivitatiet** li ġejjin:
  - (a) l-attivitatiet immirati biex joħolqu, jirfdu u jtejbu għarfien █, **prodotti u teknoloġiji inklużi teknoloġiji rivoluzzjonarji**, li jistgħu jhallu effetti sinifikanti fil-qasam tad-difiża;
  - (b) l-attivitatiet immirati biex iżidu l-interoperabbiltà u r-reziljenza, inkluż il-produzzjoni u l-qsim siguri tad-data, **biex** tinkiseb hakma ta' teknoloġiji kritiċi tad-difiża, **biex** tissahhah is-sigurtà tal-provvista u **biex** ikun jista' jsir sfruttament effettiv tar-risultati għal prodotti u teknoloġiji tad-difiża;
  - (c) l-istudji, bħal studji ta' fattibbiltà li jeżaminaw il-fattibbiltà ta' **teknoloġiji, prodotti, proċessi, servizzi, soluzzjonijiet**, ġodda jew imtejba █ ;
  - (d) id-disinn ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża kif ukoll id-definizzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi li skonhom ikun ġie żviluppat dan id-disinn u li jistgħu jinkludu testijiet parzjali għal tnaqqis tar-riskju f'ambjent industrijali jew rappreżentattiv;
  - (e) l-iżvilupp ta' mudell ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża, li jkun jistgħu juru l-prestazzjoni tal-element waqt li jkun qed jithaddem (prototip ta' sistema);
  - (f) l-ittejtjar ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża;
  - (g) l-ikkwalifikar ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża █ ;
  - (h) iċ-ċertifikazzjoni ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża █ ;
  - (i) l-iżvilupp ta' teknoloġiji jew assi li jżidu l-effiċjenza tul iċ-ċiklu tal-ħajja ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża.

█

4. █ L-azzjoni għandha titwettaq bil-kooperazzjoni **fi hdan konsorzju** ta' mill-inqas tliet entitajiet ġuridiċi li jkun stabbliti f'mill-anqas tliet Stati Membri █ jew pajjiżi assoċjati differenti. Tul l-implimentazzjoni kollha tal-azzjoni, mill-inqas █ żewġ Stati Membri █ jew pajjiżi assoċjati differenti ma għandhomx ikunu kkontrollati █, direttament jew indirettament, mill-istess entità jew ma għandhomx ikunu jikkontrollaw lil xulxin.

Il-Hamis 18 ta' April 2019

5. Il-paragrafu 4 m'għandux japplika għal **azzjoni relatata** ma' teknoloġiji **rivoluzzjonarji** għad-difiża jew **għal azzjonijiet** imsemmija fil-punt (c) tal-paragrafu 3.

6. L-azzjonijiet għall-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji li l-użu, l-iżvilupp jew il-produzzjoni tagħhom hu pprojbit mil-ligi internazzjonali applikabbli, ma għandhomx ikunu eliġibbli.

Anki l-azzjonijiet għall-iżvilupp ta' armi awtonomi letali mingħajr il-possibbiltà ta' kontroll uman sinifikattiv fuq id-deċiżjonijiet dwar l-għażla u l-ingaġġ meta jsiru attakki kontra l-bnedmin ma għandhomx ikunu wkoll eliġibbli għall-appoġġ finanzjarju mill-Fond, mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà ta' finanzjament ta' azzjonijiet għall-iżvilupp ta' sistema ta' twissija bikrija u kontromiżuri għal finijiet difensivi.

Artikolu 12

Il-proċedura tal-għażla u tal-ghoti

1. **Il-finanzjament mill-Unjoni għandu jingħata wara sejhiet kompetittivi għal proposti mahruġa f'konformità mar-Regolament Finanzjarju. F'ċerti ċirkostanzi debitament iġġustifikati u eċċezzjonali, il-finanzjament tal-Unjoni jista' jingħata wkoll** skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju.

2a. Għall-ghoti ta' finanzjament, il-Kummissjoni għandha taġixxi permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati f'konformità mal-proċedura msemmija fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 28.

Artikolu 13

Kriterji tal-ghoti

Kull proposta għandha tiġi vvalutata skont dawn il-kriterji li ġejjin:

(a) il-kontribut għall-eċċellenza jew il-potenzjal rivoluzzjonarju fil-qasam tad-difiża b'mod partikolari billi jintwera li r-risultati mistennija tal-azzjoni proposta jipprezentaw vantaġġi sinifikanti fuq il-prodotti jew it-teknoloġiji **tad-difiża** eżistenti;

(b) il-kontribut għall-innovazzjoni u l-iżvilupp teknoloġiku tal-industrija Ewropea tad-difiża, b'mod partikolari billi jintwera li l-azzjoni proposta tinkludi kuncetti u approċċi innovattivi jew ġodda, titjib teknoloġiku ġdid promettenti għall-futur jew l-applikazzjoni ta' teknoloġiji jew kuncetti li qatt qabel ma jkunu ġew applikati fis-settur tad-difiża, **filwaqt li tiġi evitata duplikazzjoni bla bżonn**;

(c) il-kontribut għall-kompetittività tal-industrija Ewropea tad-difiża **billi jintwera li l-azzjoni proposta hija b'mod ċar bilanċ pożittiv bejn il-kosteffiċjenza u l-effikaċja, u b'hekk** jinholqu opportunitajiet ġodda tas-suq **fl-Unjoni kollha u globalment** u jiġi aċċellerat it-tkabbir ta' kumpanniji fl-Unjoni kollha;

(d) il-kontribut **għall-awtonomija ta' bażi teknoloġika u industrijali tad-difiża Ewropea, inkluż billi tiżdied in-nondipendenza fuq sorsi mhux tal-UE u tissahħaħ is-sigurtà tal-provvista**, u għall-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni f'konformità mal-prijoritajiet imsemmija fl-Artikolu 3;

(e) il-kontribut għall-holqien ta' kooperazzjoni transfruntiera ġdida bejn l-entitajiet ġuridiċi **stabbiliti fl-Istati Membri jew pajjiżi assoċjati**, b'mod partikolari għall-SMEs **u kumpannija b'kapitalizzazzjoni medja b'parteċipazzjoni sostanzjali fl-azzjoni, bhala destinatarji, sottokuntratturi jew bhala entitajiet ohra fil-katina tal-provvista** u li huma stabbiliti fi Stati Membri jew pajjiżi assoċjati għajr dawk fejn huma stabbiliti l-entitajiet fil-konsorzju li mhumiex SMEs **jew kumpanniji b'kapitalizzazzjoni medja**;

Il-Hamis 18 ta' April 2019

- (f) il-kwalità u l-effiċjenza tal-implimentazzjoni tal-azzjoni.

Artikolu 14

Rati ta' kofinanzjament

1. Il-Fond **għandu** jiffinanzja sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli ta' **attività, elenkata fl-Artikolu 11(3)**, mingħajr preġudizzju **għall-Artikolu 190 tar-Regolament Finanzjarju**.
2. B'deroga mill-paragrafu 1:
  - (a) **għall-attivitàjiet** definiti fl-Artikolu 11(3)(e), l-assistenza finanzjarja tal-Fond ma għandhiex taqbeż l-20 % tal-ispejjeż eliġibbli **tagħha**;
  - (b) **għall-attivitàjiet** definiti fl-Artikolu 11(3)(f) sa (h), l-assistenza finanzjarja tal-Fond ma għandhiex taqbeż it-80 % tal-ispejjeż eliġibbli **tagħha**.
3. Għall-azzjonijiet tal-iżvilupp, **ir-rati** ta' finanzjament għandhom jiżdiedu f'dawn il-każijiet li ġejjin:
  - (a) **attività** żviluppata fil-kuntest tal-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti kif stabbilita bid-Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2017/2315 tal-11 ta' Diċembru 2017 tista' tibbenefika minn rata ta' finanzjament miżjuda b'10 punti percentwali addizzjonali;
  - (b) **attività tista' tibbenefika minn rata ta' finanzjament miżjuda, kif imsemmi fit-tieni u t-tielet subparagrafi ta' dan il-paragrafu, fejn mill-inqas 10 % tal-ispejjeż totali eliġibbli tal-attività huma** allokati lil SMEs stabbiliti fi Stat Membru jew f'pajjiż assoċjat **u li jipparteċipaw fl-attività bhala destinatarji jew bhala entitajiet fil-katina tal-provvista**.

Ir-rata ta' finanzjament tista' tiżdied b'punti percentwali ekwivalenti għall-percentwal tal-ispejjeż eliġibbli totali tal-azzjoni allokata għall-SMEs stabbiliti fi Stati Membri jew f'pajjiżi assoċjati li fihom destinatarji li mhumiex SMEs huma stabbiliti u li jipparteċipaw fl-attività bhala destinatarji, sottokuntratturi jew bhala entitajiet fil-katina tal-provvista, sa 5 punti percentwali addizzjonali.

Ir-rata ta' finanzjament tista' tiżdied b'punti percentwali ekwivalenti għad-doppju tal-percentwali tal-ispejjeż eliġibbli totali tal-attività allokata għall-SMEs stabbiliti fi Stati Membri jew f'pajjiżi assoċjati barra minn dawk li fihom destinatarji li mhumiex SMEs huma stabbiliti u li jipparteċipaw fl-attività bhala destinatarji, sottokuntratturi jew bhala entitajiet fil-katina tal-provvista;

- (c) **attività tista' tibbenefika minn rata ta' finanzjament miżjuda b'10 punti percentwali addizzjonali, fejn mill-inqas 15 % tal-ispejjeż eliġibbli totali tal-attività jkun allokati għall-kumpanniji b'kapitalizzazzjoni medja stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat;**
- (d) iż-żieda ġenerali fir-rata ta' finanzjament ta' **attività** ma għandhiex taqbeż **it-3.5 punti** percentwali.

L-assistenza finanzjarja tal-Unjoni pprovduta skont il-Fond, inkluż ir-rati ta' finanzjament miżjuda, ma għandhiex tkopri iktar minn 100 % tal-ispejjeż eliġibbli tal-azzjoni.

Artikolu 15

Kapaċità finanzjarja

B'deroga mill-Artikolu 198 tar-Regolament Finanzjarju:

- (a) il-kapaċità finanzjarja għandha tiġi verifikata biss għall-koordinatur u biss jekk il-finanzjament mitlub mingħand l-Unjoni jkun daqs jew iżjed minn EUR 500 000. Madankollu, jekk ikun hemm raġunijiet biex tiġi ddebitata l-kapaċità finanzjarja, il-Kummissjoni għandha tivverifika wkoll il-kapaċità finanzjarja tal-applikanti l-oħra jew tal-koordinaturi taht il-livell limitu msemmi fl-ewwel sentenza;

Il-Hamis 18 ta' April 2019

- (b) il-kapaċità finanzjarja ma għandhiex tiġi verifikata fir-rigward ta' entitajiet ġuridici li l-vijabilità tagħhom tkun garantita **mill-awtoritajiet rilevanti ta' Stat Membru** ;
- (c) jekk il-kapaċità finanzjarja hi garantita strutturalment minn entità ġuridika ohra, il-kapaċità finanzjarja ta' din tal-ahhar għandha tiġi verifikata.

Artikolu 16

Spejjeż indiretti

1. **B'deroga mill-Artikolu 181(6) tar-Regolament Finanzjarju**, l-ispejjeż eliġibbli indiretti għandhom jiġu determinati bl-applikazzjoni ta' rata fissa ta' 25 % tal-ispejjeż eliġibbli diretti totali, li ma jkunux jinkludu l-ispejjeż eliġibbli diretti **ta'** sottokuntrattar **u** l-appoġġ finanzjarju lill-partijiet terzi u kwalunkwe spiza unitarja jew somom f'daqqa li jinkludu spejjeż indiretti.
2. **Bħala alternattiva**, l-ispejjeż indiretti eliġibbli **li** jistgħu jiġu determinati skont il-prattiki kontabilistiċi tal-ispejjeż tas-soltu **tad-destinatarji** abbażi tal-ispejjeż indiretti reali, dment li dawn il-prattiki kontabilistiċi tal-ispejjeż ikunu aċċettati mill-awtoritajiet nazzjonali **għal attivitajiet** komparabbli **fil-qasam tad-difiża** f'konformità mal-Artikolu **185** tar-Regolament Finanzjarju u kkomunikati lill-Kummissjoni.

Artikolu 17

L-użu ta' somma f'daqqa unika jew kontribuzzjoni li mhix marbuta mal-ispejjeż

1. **Fejn l-ghotja tal-Unjoni tikkofinanzja inqas minn 50 % tal-ispejjeż totali tal-azzjoni**, il-Kummissjoni tista' tuża:
- (a) kontribuzzjoni li mhix marbuta mal-ispejjeż kif imsemmi fl-Artikolu **180(3)** tar-Regolament Finanzjarju u abbażi tal-kisba tar-riżultati mkejlin b'referenza għal tappi preċedenti stabbiliti jew permezz ta' indikaturi tal-prestazzjoni; jew
- (b) somma f'daqqa unika kif imsemmi fl-Artikolu **182** tar-Regolament Finanzjarju u abbażi tal-baġit proviżorju tal-azzjoni li diġà approvaw l-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati kofinanzjaturi.
2. L-ispejjeż indiretti għandhom ikunu inkluzi fis-somma f'daqqa.

Artikolu 18

Akkwist prekommerċjali

1. L-Unjoni tista' tappoġġa l-akkwist prekommerċjali billi tagħti għotja lil awtoritajiet kontraenti jew lil entitajiet kontraenti kif definit fid-Direttivi 2014/24/UE ⁽¹⁵⁾, 2014/25/UE ⁽¹⁶⁾ u 2009/81/KE ⁽¹⁷⁾ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, li b'mod kongunt qed jakkwistaw servizzi tar-riċerka u l-iżvilupp fil-qasam tad-difiża ta' servizzi jew qed jikkoordinaw il-proċeduri tal-akkwist tagħhom.
2. Il-proċeduri tal-akkwist għandhom ikunu:
- (a) konformi mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament;

⁽¹⁵⁾ Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 94, 28.03.2014, p. 65).

⁽¹⁶⁾ Id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li tħassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.03.2014, p. 243).

⁽¹⁷⁾ Id-Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-koordinazzjoni tal-proċeduri għall-ghoti ta' ċerti kuntratti ta' xogħlijiet, provvisti u servizzi minn awtoritajiet jew entitajiet kontraenti fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà, u li temenda d-Direttiva 2004/17/KE u d-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 216, 20.08.2009, p. 76).

Il-Hamis 18 ta' April 2019

- (b) jistgħu jawtorizzaw l-ghoti ta' kuntratti multipli fi hdan l-istess procedura (akkwisti minn diversi sorsi);
- (c) jipprevedu l-ghoti tal-kuntratti lill-offerta/i li joffru l-aqwa valur għall-flus **filwaqt li jiżguraw nuqqas ta' kunflitt ta' interess.**

Artikolu 19

Il-Fond ta' Garanzija

Il-kontribuzzjonijiet għal mekkanizmu ta' assigurazzjoni reciproka jistgħu jkopru r-riskju assoċjat mal-irkupru ta' fondi dovuti minn benefiċjarji, u għandhom jitqiesu bhala garanzija biżżejjed skont ir-Regolament Finanzjarju. Għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet stabbiliti [fl-Artikolu X] tar-Regolament XXX [is-suċċessur tar-Regolament dwar il-Fond ta' Garanzija].

Artikolu 20

Kundizzjonijiet tal-eligibbiltà għall-akkwist u l-premijiet

1. **L-Artikoli 10 u 11 għandhom japplikaw mutatis mutandis għall-premijiet.**
2. **L-Artikolu 10, b'deroga mill-Artikolu 176 tar-Regolament Finanzjarju, u l-Artikolu 11, għandhom japplikaw mutatis mutandis għall-akkwist ta' studji msemmija fl-Artikolu 11(3)(c).**

TITOLU II

DISPOŻIZZJONIJIET SPECIFIĊI APPLIKABBLI GĦAL AZZJONIJIET TA' RIĊERKA

Artikolu 22

Sjieda tar-riżultati ta' azzjonijiet ta' riċerka

1. **Ir-riżultati ta' azzjonijiet ta' riċerka b'appoġġ finanzjarju mill-Fond** għandhom ikunu **tad-destinatarji** li jiġġenerawhom. Meta l-entitajiet ġuridiċi jiġġeneraw riżultati b'mod kongunt, u meta l-kontribut rispettiv tagħhom ma jkunx jista' jiġi aċċertat, jew ma tkunx tista' ssir separazzjoni ta' dawn ir-riżultati kongunti, l-entitajiet ġuridiċi għandu jkollhom sjieda kongunta tar-riżultati. **Is-sidien kongunti għandhom jikkonkludu ftehim dwar l-allokazzjoni u t-termini tal-eżerċizzju ta' dik is-sjieda kongunta, f'konformità mal-obbligi tagħhom taht il-ftehim tal-ghotja.**
2. **B'deroga mill-paragrafu 1, jekk l-appoġġ tal-Unjoni jingħata fil-forma ta' akkwist pubbliku, ir-riżultati ta' azzjonijiet ta' riċerka appoġġati mill-Fond** għandhom ikunu tal-Unjoni. L-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati għandu jkollhom drittijiet tal-aċċess għar-riżultati, mingħajr hlas, meta jitolbu dan **bil-miktub.**
3. **Ir-riżultati ta' azzjonijiet ta' riċerka b'appoġġ appoġġ finanzjarju mill-Fond** ma għandhomx ikunu soġġetti għal ebda kontroll jew restrizzjoni minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat, **direttament, jew indirettament, permezz ta' entità ġuridika intermedjarja wahda jew aktar, inkluż f'termini ta' trasferiment tat-teknoloġija.**
4. **B'rabta mar-riżultati ġġenerati mid-destinatarji permezz ta' azzjonijiet appoġġati finanzjarjament mill-Fond u mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 8a ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tkun notifikata ex ante bi kwalunkwe trasferiment ta' sjieda** jew għoti ta' liċenzja **eskluziva** lil pajjiż terz mhux assoċjat jew entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat. **Jekk dan it-trasferiment ta' sjieda jmur kontra l-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha jew kontra l-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 3, il-finanzjament mogħti mill-Fond għandu jiġi rimborzat.**

Il-Hamis 18 ta' April 2019

5. L-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri u tal-pajjiżi assoċjati għandu jkollhom drittijiet tal-aċċess għar-rapport speċjali ta' azzjoni **ta' riċerka** li rċeviet finanzjament tal-Unjoni. Dawn id-drittijiet tal-aċċess għandhom jingħataw mingħajr il-hlas ta' royalty u jintbagħtu mill-Kummissjoni lill-Istati Membri u lill-pajjiżi assoċjati, wara li jkun żgurat li fis-sehħ hemm obbligi xierqa ta' kunfidenzjalità.

6. L-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri u tal-pajjiżi assoċjati għandhom jużaw ir-rapport speċjali biss għal finijiet relatati mal-użu mill-forzi armati jew il-forzi tas-sigurtà jew tal-intelligence tagħhom, jew għal finijiet relatati mal-użu għalihom, inkluż fi hdan il-qafas tal-programmi koperattivi tagħhom. Mingħajr ma jkun limitat għalihom, użu bħal dan għandu jinkludi l-istudju, l-evalwazzjoni, il-valutazzjoni, ir-riċerka, id-disinn u l-aċċettazzjoni tal-prodotti u ċ-ċertifikazzjoni, l-operazzjoni, it-taħriġ u r-rimi kif ukoll il-valutazzjoni u l-abbozzar ta' rekwiżiti tekniċi għall-akkwist.

7. **Id-destinatarji** għandhom jagħtu d-drittijiet ta' aċċess **għar-riżultati tal-attivitajiet ta' riċerka b' appoġġ finanzjarju mill-Fond** fuq bażi ħielsa minn royalties lill-istituzzjonijiet, il-korpi jew l-aġenziji tal-Unjoni, għall-finijiet debitament ġustifikati ta' żvilupp, implimentazzjoni u monitoraġġ tal-politiki jew tal-programmi **eżistenti** tal-Unjoni **fl-oqsma ta' kompetenza tagħha**. Dawn id-drittijiet tal-aċċess għandhom ikunu limitati għal użu mhux kummerċjali u mhux kompetittiv.

8. Fil-ftehimiet **ta' finanzjament** u fil-kuntratti tal-ghotjiet għandhom jiġu stabbiliti dispożizzjonijiet speċifiċi dwar is-sjeda, id-drittijiet tal-aċċess u l-liċenzjar fir-rigward tal-akkwist prekkummerċjali biex ikun żgurat l-użu massimu tar-riżultati u jkun evitat kull żvantaġġ iġust. L-awtoritajiet kontraenti għandu jkollhom mill-inqas drittijiet tal-aċċess għar-riżultati, mingħajr il-hlas ta' royalty, biex jużawhom għalihom stess, u għandu jkollhom id-dritt li jagħtu, jew li jitolbu lill-benefiċjarji biex jagħtu, liċenzji mhux esklużivi lil partijiet terzi biex jisfruttaw ir-riżultati b'kundizzjonijiet ġusti u raġonevoli mingħajr id-dritt ta' subliċenzjar. L-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati kollha għandu jkollhom aċċess għar-rapport speċjali mingħajr il-hlas ta' royalty. Jekk kuntrattur jonqos milli jisfrutta kummerċjalment ir-riżultati tul perjodu partikolari wara l-akkwist prekkummerċjali kif identifikat fil-kuntratt, dan għandu jittrasferixxi kwalunkwe sjeda tar-riżultati lill-awtoritajiet kontraenti.

8a. **Id-dispożizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament ma għandhomx jaffettwaw l-esportazzjoni ta' prodotti, tagħmir jew teknoloġiji li jintegraw ir-riżultati ta' attivitajiet ta' riċerka appoġġati finanzjarjament mill-Fond, u ma għandhomx jaffettwaw id-diskrezzjoni tal-Istati Membri fir-rigward tal-politika dwar l-esportazzjoni ta' prodotti relatati mad-difiża.**

8b. **Kwalunkwe żewġ Stati Membri jew pajjiżi assoċjati jew aktar li, multilateralment jew fi hdan il-qafas tal-organizzazzjoni tal-Unjoni, ikunu kkonkludew b'mod kongunt kuntratt wiehed jew aktar ma' destinatarju wiehed jew aktar biex ikompli jżviluppaw flimkien ir-riżultati tal-attivitajiet ta' riċerka appoġġati mill-Fond, għandhom igawdu mid-drittijiet ta' aċċess għal dawk ir-riżultati li huma proprjetà ta' dawn id-destinatarji u huma mehtieġa għall-eżekuzzjoni tal-kuntratt jew il-kuntratti. Tali drittijiet ta' aċċess għandhom jingħataw ħielsa minn royalties u taħt kondizzjonijiet speċifiċi bil-ghan li jiġi żgurat li dawk id-drittijiet jintużaw biss għall-fini tal-kuntratt jew il-kuntratti u li obbligi ta' kunfidenzjalità adatti jkunu fis-sehħ.**

TITOLU III

DISPOŻIZZJONIJIET SPEĊIFIĊI APPLIKABBILI GĦAL AZZJONIJIET TA' ŻVILUPP

Artikolu 23

Kriterji addizzjonali tal-eligibbiltà **għal azzjonijiet ta' żvilupp**

1. Il-konsorzju għandu juri li l-ispejjeż **ta' attività** li mhumieq koperti mill-appoġġ tal-Unjoni ser jiġu koperti b'mezzi oħra ta' finanzjament, bħal kontribuzzjonijiet mill-Istati Membri jew il-pajjiżi assoċjati jew kofinanzjament mingħand entitajiet ġuridiċi.

2. **Attivitajiet** kif imsemmija fil-punt (d) tal-paragrafu 3 tal-Artikolu 11 għandhom ikunu bbażati fuq rekwiżiti armonizzati tal-kapaċitajiet maqbula b'mod kongunt **minn tal-inqas żewġ** Stati Membri jew pajjiżi assoċjati.

3. **Fir-rigward tal-attivitajiet** imsemmija fil-punti (e) sa (h) tal-paragrafu 3 tal-Artikolu 11, il-konsorzju għandu juri permezz ta' dokumenti mahruġa mill-awtoritajiet nazzjonali li:

(a) mill-inqas żewġ Stati Membri jew pajjiżi assoċjati beħsiebhom jakkwistaw il-prodott finali jew jużaw it-teknoloġija b'mod koordinat, inkluż **permezz ta' akkwist kongunt fejn applikabbli**;

Il-Hamis 18 ta' April 2019

- (b) ***l-attività*** hija bbażata fuq speċifikazzjonijiet tekniċi komuni maqbula b'mod kongunt mill-Istati Membri jew pajiżi assoċjati ***li jkunu ser jikkofinanzjaw l-azzjoni jew li jkun beħsiebhom jiksbu b'mod kongunt il-prodott finali jew jużaw it-teknoloġija b'mod kongunt.***

Artikolu 24

Kriterji addizzjonali tal-ghoti ***għal azzjonijiet ta' żvilupp***

Minbarra l-kriterji tal-ghoti msemmija fl-Artikolu 13, il-programm ta' ħidma ***għandu*** wkoll jikkunsidra:

- (a) il-kontribut għal zieda fl-effiċjenza tul iċ-ċiklu tal-hajja tal-prodotti u t-teknoloġiji tad-difiża, inkluż il-kosteffikaċja u l-potenzjal għal sinerġiji fil-proċess tal-akkwist u tal-manutenzjoni u fil-proċessi tar-rimi;
- (b) ***il-kontribut għal aktar integrazzjoni tal-industrija Ewropea tad-difiża fl-Unjoni kollha billi d-destinatarji juru li l-Istati Membri impenjaw ruħhom li jużaw, ikollhom pussess jew iżommu b'mod kongunt, il-prodott jew it-teknoloġija finali b'mod koordinat.***

Artikolu 25

Sjieda tar-riżultati ***ta' azzjonijiet ta' żvilupp***

1. L-Unjoni la għandu jkollha sjieda ta' prodotti jew teknoloġiji li jirriżultaw mill-azzjonijiet ta' żvilupp ***b'appoġġ finanzjarju mill-Fond***, u lanqas ma għandu jkollha xi dritt tal-proprjetà intellettwali relatat mar-riżultati ta' ***dawk*** l-azzjonijiet.

2. Ir-riżultati tal-azzjonijiet ***b'appoġġ finanzjarju*** mill-Fond ma għandhomx ikunu soġġetti għal kontrolli jew restrizzjonijiet mill-pajiżi terzi mhux assoċjati jew mill-entitajiet ta' pajiżi terzi mhux assoċjati, direttament jew indirettament, permezz ta' entità ġuridika intermedjarja waħda jew aktar, inkluż f'termini ta' trasferiment tat-teknoloġija.

2a. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa d-diskrezzjoni tal-Istati Membri fir-rigward tal-politika dwar l-esportazzjoni ta' prodotti relatati mad-difiża.

3. B'rabta mar-riżultati ġġenerati mid-destinatarji ***permezz ta' azzjonijiet b'appoġġ finanzjarju mill-Fond u minghajr preġudizzju għall-paragrafu 2a ta' dan l-Artikolu***, il-Kummissjoni għandha tkun notifikata ***ex ante*** bi kwalunkwe trasferiment ta' sjieda lil pajiżi terzi mhux assoċjati ***jew entità ta' pajiżi terzi mhux assoċjati. Jekk*** dan it-trasferiment ta' sjieda ***jmur kontra*** l-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha jew kontra l-għanijiet ***stabbiliti fl-Artikolu 3***, il-finanzjament mogħti mill-Fond ***għandu jiġi rimborżat.***

4. ***Jekk*** l-assistenza tal-Unjoni tkun provduta fil-forma ta' akkwist pubbliku ***ta' studju***, l-Istati Membri jew il-pajiżi assoċjati għandu jkollhom id-dritt, minghajr ħlas, għal liċenzja mhux esklużiva għall-użu ***tiegħu*** fuq talba bil-miktub tagħhom.

TITOLU IV

GOVERNANZA, MONITORAĠĠ, EVALWAZZJONI U KONTROLL

Artikolu 27

Programmi ta' ħidma

1. Il-Fond għandu jiġi implimentat permezz ta' programmi ta' ħidma annwali ***stabbiliti skont l-Artikolu 110 tar-Regolament Finanzjarju. Il-programmi ta' ħidma għandhom jistabbilixxu, meta applikabbli, l-ammont ġenerali riżervat għall-operazzjonijiet ta' tahlit. Il-programmi ta' ħidma għandhom jistabbilixxu l-baġit ġenerali li jkun għall-benefiċċju tal-partekipazzjoni transfruntiera tal-SMEs.***

Il-Hamis 18 ta' April 2019

2. Il-Kummissjoni għandha tadotta l-programmi ta' hidma permezz ta' atti ta' implimentazzjoni skont il-proċedura ta' eżami msemmija fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 28.

3. **Il-programmi ta' hidma għandhom jistabbilixxu fid-dettall it-temi tar-riċerka u l-kategoriji tal-azzjonijiet li jridu jinghataw appoġġ finanzjarju mill-Fond. Dawk il-kategoriji għandhom ikunu konformi mal-prijoritajiet tad-difiża msemmija fl-Artikolu 3.**

Bl-eċċezzjoni tal-parti tal-programm ta' hidma ddedikata għal teknoloġiji rivoluzzjonarji għall-applikazzjonijiet tad-difiża, dawk is-suġġetti u l-kategoriji ta' azzjonijiet ta' riċerka għandhom ikopru l-prodotti u t-teknoloġiji fl-oqsma ta':

(a) **it-tnejn, il-protezzjoni, l-introduzzjoni u s-sostenibbiltà;**

(b) **il-ġestjoni u s-superjorità ta' informazzjoni u l-kmand, il-kontroll, il-komunikazzjoni, il-kompjuters, l-intelligence, is-sorveljanza, ir-rikonjizzjoni (C4ISR), iċ-ċiberdifiża u iċ-ċibersigurtà; u**

(c) **l-involvement u l-effetturi.**

4. **Il-programmi ta' hidma għandu jkun fihom, fejn xieraq, rekwiżiti funzjonali u jispeċifikaw il-forma ta' finanzjament tal-UE f'konformità mal-Artikolu 8, filwaqt li ma jwaqqfux il-kompetizzjoni fil-livell ta' sejhiet għal proposti.**

It-transizzjoni tar-riżultati tal-azzjonijiet ta' riċerka li juru valur miżjud li diġà għandhom appoġġ finanzjarju mill-Fond fil-fażi ta' żvilupp jistgħu jiġu kkunsidrati wkoll fil-programmi ta' hidma.

Artikolu 28**Kumitat**

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011. L-Aġenzija Ewropea għad-Difiża għandha tiġi mistiedna bhala osservatur biex tagħti l-fehmiet u l-għarfien espert tagħha. Is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna għandu jiġi mistieden ukoll biex jassisti.

Il-kumitat għandu wkoll jiltaqa' f'konfigurazzjonijiet speċjali, inkluż sabiex jiġu diskussi aspetti tad-difiża u s-sigurtà, relatati ma' azzjonijiet taht il-Fond.

2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Fejn il-kumitat ma jagħti l-ebda opinjoni, il-Kummissjoni ma għandhiex tadotta l-abbozz tal-att ta' implimentazzjoni u għandu japplika t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 5(4) tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 28a**Konsultazzjoni tal-manijer ta' proġett**

Jekk jinhatar manijer ta' proġett minn Stat Membru jew pajjiż assoċjat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-manijer tal-proġett dwar il-progress fir-rigward tal-azzjoni qabel ma jsir il-pagament.

Artikolu 29**Esperti indipendenti**

1. Il-Kummissjoni għandha tahtar esperti indipendenti biex jassistu **fl-iskrutinju etiku tal-Artikolu 7 u fl-evalwazzjoni ta' proposti skont l-Artikolu 237** tar-Regolament Finanzjarju.

Il-Hamis 18 ta' April 2019

2. L-esperti indipendenti għandhom ikunu ċittadini tal-Unjoni **minn firxa wiesgħa kemm jista' jkun ta' Stati Membri u jintgħażlu abbażi ta' sejhiet għal espressjonijiet ta' interess indirizzati** [ ] lill-Ministeri tad-Difiża u aġenziji subordinati, **korpi governattivi oħra rilevanti**, istituti ta' riċerka, universitajiet, assoċjazzjonijiet tan-negożju jew intrapriżi tas-settur tad-difiża bil-għan li tiġi stabbilita lista ta' esperti. B'deroga mill-Artikolu [ ] 237 [ ] tar-Regolament Finanzjarju, din il-lista ma għandhiex issir pubblika.
3. **Il-kredenzjali ta' sigurtà** tal-esperti indipendenti **mahtura għandhom jiġu vvalidati mill-Istat Membru rispettiv.**
4. Il-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 28 għandu jiġi infurmat kull sena dwar il-lista ta' esperti, **biex ikun trasparenti fir-rigward tal-kredenzjali ta' sigurtà tal-esperti. Il-Kummissjoni għandha tiżgura wkoll li l-esperti ma jivvalutawx, jagħtu parir jew jassistu fi kwistjonijiet li fir-rigward tagħhom għandhom kunflitt ta' interess.**
5. L-esperti indipendenti għandhom jintgħażlu abbażi tal-ħiliet, l-esperjenza u l-għarfien tagħhom li jehtieġu biex iwettqu l-kompiti assenjati lilhom.

Artikolu 30

Applikazzjoni tar-regoli dwar informazzjoni klassifikata

1. Fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament:
  - (a) kull Stat Membru [ ] għandu jiżgura li [ ] joffri grad ta' protezzjoni tal-informazzjoni klassifikata tal-Unjoni Ewropea ekwivalenti għal dak ipprovdut mir-regoli dwar is-sigurtà [ ] tal-Kunsill stabbiliti fl-Annessi għad-Deċiżjoni 2013/488/UE⁽¹⁸⁾;
  - (a1) **il-Kummissjoni għandha tiproteġi informazzjoni klassifikata skont** ir-regoli dwar is-sigurtà stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 tat-13 ta' Marzu 2015 dwar ir-regoli tas-sigurtà għall-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata tal-UE;
  - [ ]
  - (c) il-persuni fiżiċi residenti f'pajjiżi terzi [ ] u l-persuni ġuridiċi stabbiliti f'pajjiżi terzi [ ] jistgħu jittrattaw informazzjoni klassifikata tal-UE fir-rigward tal-Fond biss meta dawn ikunu soġġetti, f'dawk il-pajjiżi, għal regolamenti dwar is-sigurtà li jiżguraw grad ta' protezzjoni li jkun minn tal-inqas ekwivalenti għal dak li jagħtu r-regoli dwar is-sigurtà tal-Kummissjoni stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 u li jagħtu r-regoli dwar is-sigurtà tal-Kunsill stabbiliti [ ] fid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/488/UE;
  - (c1) l-ekwivalenza tar-regolamenti dwar is-sigurtà applikati f'pajjiżi terzi jew f'organizzazzjoni internazzjonali għandha tiġi definita fi ftehim dwar is-sigurtà tal-informazzjoni, li jinkludi kwistjonijiet ta' sigurtà industrijali jekk ikunu rilevanti, li jiġi konkluz bejn l-Unjoni u dak il-pajjiżi terzi jew dik l-organizzazzjoni internazzjonali b'konformità mal-proċedura prevista fl-Artikolu 218 tat-TFUE u billi jitqies l-Artikolu 13 tad-Deċiżjoni 2013/488/UE;
  - (d) mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 13 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/488/UE u għar-regoli li jirregolaw il-qasam tas-sigurtà industrijali kif stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444, persuna fiżika jew persuna ġuridika, pajjiżi terzi jew organizzazzjoni internazzjonali jista' jingħatalhom aċċess għal informazzjoni klassifikata tal-UE meta jitqies meħtieġ fuq bażi ta' każ b'każ, skont in-natura u l-kontenut ta' din l-informazzjoni, il-ħtieġa għall-għarfien tal-benefiċjarju u l-grad ta' vantaġġ għall-Unjoni.
2. Meta l-azzjonijiet ikunu jinvolvu, jehtieġu [ ] jew jinkludu informazzjoni klassifikata, il-korp rilevanti ta' finanzjament għandu jispeċifika fid-dokumenti tas-sejha għal proposti/offerti, il-miżuri u r-rekwiżiti meħtieġa biex tkun żgurata s-sigurtà ta' din l-informazzjoni fil-livell meħtieġ.

⁽¹⁸⁾ ĠU L 274, 15.10.2013, p. 1.

Il-Hamis 18 ta' April 2019

3. **Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi sistema ta' skambju sigur** sabiex jiġi ffaċilitat l-iskambju ta' informazzjoni sensitiva u klassifikata bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri u pajjiżi assoċjati u, fejn xieraq, mal-applikanti u d-destinatarji. **Is-sistema għandha tqis ir-regolamenti nazzjonali dwar is-sigurtà tal-Istati Membri.**

4. **L-origini ta' informazzjoni ġdida klassifikata ġġenerata fit-twettiq ta' riċerka jew azzjoni ta' żvilupp għandha ssir deċiżjoni dwarha mill-Istati Membri li fit-territorju tagħhom huma stabbiliti d-destinatarji. Għal dak il-ghan, dawk l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu dwar qafas ta' sigurtà speċifiku għall-protezzjoni u t-trattament ta' informazzjoni klassifikata relatata mal-azzjoni u għandhom jinfurmaw lill-Kummissjoni b'dan. Dan il-qafas ta' sigurtà għandu jkun mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li l-Kummissjoni jkollha aċċess għall-informazzjoni meħtieġa għall-implimentazzjoni tal-azzjoni.**

Jekk ma jiġi stabbilit l-ebda qafas ta' sigurtà speċifiku minn dawk l-Istati Membri, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-qafas ta' sigurtà għall-azzjoni skont id-dispożizzjonijiet tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444.

Il-qafas ta' sigurtà applikabbli għall-azzjoni għandu jkun fis-seħh mhux aktar tard minn qabel l-iffirmar tal-ftehim ta' finanzjament jew tal-kuntratt.

Artikolu 31

Monitoraġġ u rappurtar

1. L-indikaturi għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u tal-progress tal-Fond biex jintlaħqu l-ghanijiet ġenerali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3 huma stabbiliti fl-Anness.
2. Biex tiżgura valutazzjoni effettiva tal-progress tal-Fond biex jintlaħqu l-ghanijiet tiegħu, il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 36 biex temenda l-Anness halli tirrevedi jew tikkumplimenta l-indikaturi meta meqjus meħtieġ u biex tissupplimenta dan ir-Regolament b'dispożizzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' qafas tal-monitoraġġ u tal-evalwazzjoni.
3. Jenhtieg li l-Kummissjoni għandha timmonitorja regolarment l-implimentazzjoni tal-Fond u tirrapporta kull sena **lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill**, dwar il-progress li sar, **inkluż il-mod li bih qegħdin jitqiesu t-tagħlimiet identifikati u t-tagħlimiet mehuda mill-EDIDP u mill-PADR fl-implimentazzjoni tal-Fond.** Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-arranġamenti meħtieġa tal-monitoraġġ.
4. Is-sistema tar-rapportar dwar il-prestazzjoni għandha tiżgura li d-data tal-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u tar-riżultati tal-Fond tingabar b'mod effiċjenti, effettiv u fil-hin. Għal dan il-ghan, għandhom jiġu imposti rekwiżiti tar-rapportar proporzjonati fuq il-benefiċjarji tal-fondi tal-Unjoni.

Artikolu 32

Evalwazzjoni tal-Fond

1. L-evalwazzjonijiet għandhom isiru fil-hin biex jikkontribwixxu għall-proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet.
2. L-evalwazzjoni interim tal-Fond għandha ssir malli jkun hemm biżżejjed informazzjoni disponibbli dwar l-implimentazzjoni **tiegħu**, iżda mhux aktar tard minn erba' snin wara l-bidu tal-implimentazzjoni **tiegħu**. Ir-rapport ta' evalwazzjoni interim **għandu** jinkludi b'mod partikolari valutazzjoni tal-governanza tal-Fond, **inkluż fir-rigward tad-dispożizzjonijiet relatati ma' esperti indipendenti, l-implimentazzjoni tal-proċeduri tal-etika kif imsemmija fl-Artikolu 7 u t-tagħlimiet mehuda mill-EDIDP u PADR**, ir-rati ta' implimentazzjoni, ir-riżultati tal-ghotja tal-proġetti inkluż **il-livell ta' involviment** tal-SMEs u l-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja u l-grad tal-partecipazzjoni transfruntiera tagħhom, **ir-rati ta' rimborz tal-ispejjeż indiretti kif definiti fl-Artikolu 16, l-ammonti allokatati għat-teknoloġiji rivoluzzjonarji fis-sejhiet għal proposti**, u l-finanzjament mogħti skont l-Artikolu 195 tar-Regolament Finanzjarju, sal-31 ta' Lulju 2024. **L-evalwazzjoni interim għandu jkun fiha wkoll informazzjoni dwar il-pajjiżi tal-origini tad-destinatarji u n-numru ta' pajjiżi involuti fi proġetti individwali, u, meta possibbli, id-distribuzzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali ġġenerati.** Il-Kummissjoni tista' tipprezenta proposti għal kwalunkwe emenda xierqa għal dan ir-Regolament.

Il-Hamis 18 ta' April 2019

3. Fi tmiem il-perjodu ta' implimentazzjoni, iżda sa mhux aktar tard minn erba' snin wara **l-31 ta' Dicembru 2027**, il-Kummissjoni għandha tagħmel evalwazzjoni finali tal-implimentazzjoni tal-Fond. Ir-rapport tal-evalwazzjoni finali għandu jinkludi r-risultati tal-implimentazzjoni u, sa fejn possibbli f'mument partikolari, l-impatt tal-Fond. Ir-rapport, imsejjes fuq konsultazzjonijiet rilevanti mal-Istati Membri, mal-pajjiżi assoċjati u mal-partijiet ikkonċernati ewlenin, għandu jevalwa b'mod partikolari l-progress li jkun sar biex jintlaħqu l-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 3. **Huwa għandu wkoll jgħin biex jiġi identifikat fejn l-Unjoni hija dipendenti fuq pajjiżi terzi għall-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża.** Għandu janalizza wkoll il-partecipazzjoni transfruntiera, inkluż tal-SMEs u tal-kumpanniji b'kapitalizzazzjoni medja, fil-proġetti implimentati permezz tal-Fond kif ukoll l-integrazzjoni tal-SMEs u tal-kumpanniji b'kapitalizzazzjoni medja fil-katina tal-valur globali **u l-kontribuzzjoni tal-Fond biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet identifikati fil-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet.** L-evalwazzjoni għandu jkun fiha ukoll informazzjoni dwar il-pajjiżi tal-orġini tal-benefiċjarji u, meta possibbli, id-distribuzzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali ġġenerati.

4. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-konklużjonijiet tal-evalwazzjonijiet, mehmużin mal-osservazzjonijiet tagħha, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni.

Artikolu 33

Awditjar

L-awditjar tal-użu tal-kontribuzzjoni tal-Unjoni mwettaq minn persuni jew entitajiet, inkluż minn dawk li mhumiex imqabbdha mill-istituzzjonijiet jew il-korpi tal-Unjoni, għandu jiffurma l-bażi tal-assigurazzjoni kumplessiva skont l-Artikolu 127 tar-Regolament Finanzjarju. Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri għandha teżamina l-kontijiet tad-dhul u l-hruġ kollha tal-Unjoni skont l-Artikolu 287 tat-TFUE.

Artikolu 34

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

Meta pajjiż terz jipparteċipa fil-programm permezz ta' deċiżjoni taht ftehim internazzjonali jew permezz ta' kwalunkwe strument ġuridiku iehor, il-pajjiż terz għandu jagħti d-drittijiet u l-aċċess mehtieġa mill-uffiċjal ta' awtorizzazzjoni responsabbli, l-OLAF u mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri biex jeżerċitaw il-kompetenzi rispettivi tagħhom b'mod komprensiv. Fil-każ tal-OLAF, dawn id-drittijiet għandhom jinkludu d-dritt li jwettaq investigazzjonijiet, inkluż kontrolli u spezzjonijiet fil-post, previsti fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi.

Artikolu 35

Informazzjoni, komunikazzjoni u pubbliċità

1. Il-benefiċjarji tal-finanzjament tal-Unjoni għandhom jirrikonoxxu l-orġini u jiżguraw il-vizibbiltà tal-finanzjament tal-Unjoni, b'mod partikolari meta jippromwovu l-azzjonijiet u r-risultati tagħhom, billi jipprovdu informazzjoni mmirata koerenti, effettiva u proporzjonata lil diversi udjenzi, inkluż lill-midja u lill-pubbliku. **Il-possibbiltà għall-pubblikazzjoni ta' dokumenti akkademiċi bbażati fuq ir-risultati tal-azzjonijiet ta' riċerka għandhom ikunu regolati fil-ftehim ta' fondi jew ta' finanzjament.**

2. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni relatati mal-Fond, u l-azzjonijiet u r-risultati tiegħu. Ir-riżorsi finanzjarji allokat għall-Fond għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni dwar il-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, dment li dawn ikunu relatati mal-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 3.

2a. Ir-riżorsi finanzjarji allokat għall-Fond jistgħu jikkontribwixxu wkoll għall-organizzazzjoni ta' attivitajiet ta' tixrid, avvenimenti ta' tlaqqiġ u attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni, b'mod partikolari mmirati lejn il-ftuħ ta' ktajjen ta' provvista biex titrawwem il-partecipazzjoni transfruntiera tal-SMEs.

Il-Hamis 18 ta' April 2019

TITOLU V
ATTI DELEGATI, DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻIZZJONALI U FINALI

Artikolu 36

Atti delegati

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemmija fl-Artikolu 31 hija mogħtija lill-Kummissjoni għal perjodu taż-żmien indeterminat mid-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.
2. Id-delega ta' setgħa msemmija fl-Artikolu 31 tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttejjem id-delega ta' setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fih. M'għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li jkun fis-seħħ.
3. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet.
4. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
5. Att delegat adottat skont l-Artikolu 31 għandu jidhol fis-seħħ biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, jew jekk, qabel jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex se jrinjoġġezzjonaw. Dak il-perjodu għandu jiġi estiz b'xahrejn fuq inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 37

Thassir

Ir-Regolament (UE) 2018/1092 (il-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża) huwa mhassar b'effett mill-1 ta' Jannar 2021.

Artikolu 38

Dispożizzjonijiet transizzjonali

1. Dan ir-Regolament ma għandux jaffettwa l-kontinwazzjoni jew il-modifika tal-azzjonijiet ikkonċernati, sal-għeluq tagħhom, skont **ir-Regolament (UE) 2018/1092** kif ukoll l-Azzjoni Preparatorja għar-Riċerka dwar id-Difiża, li għandu jibqa' japplika għall-azzjonijiet ikkonċernati sal-għeluq tagħhom, **kif ukoll għar-riżultati tagħhom**.
2. Il-pakkett finanzjarju tal-Fond jista' jkopri wkoll l-ispejjeż tal-assistenza teknika u amministrattiva meħtieġa biex tkun żgurata t-tranżizzjoni bejn il-Fond u l-miżuri adottati permezz tal-predeċessuri tiegħu, il-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża kif ukoll l-Azzjoni Preparatorja għar-Riċerka dwar id-Difiża.
3. Jekk meħtieġ, jistgħu jiddaħhlu approprjazzjonijiet fil-baġit lil hinn mill-2027 biex ikopru l-ispejjeż previsti fil-paragrafu 4 tal-Artikolu 4, halli tkun tista' ssir il-ġestjoni tal-azzjonijiet li ma jkunux tlestew sal-31 ta' Diċembru 2027.

Artikolu 39

Dhul fis-seħħ

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħħ fit-tielet jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea. Għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2021.

Il-Hamis 18 ta' April 2019

Dan ir-Regolament ghandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

Għall-Kunsill

Il-President

Il-Hamis 18 ta' April 2019

ANNEX

INDIKATURI LI JIRRAPPURTAW DWAR IL-PROGRESS TAL-FOND BIEX JINTLAHQU L-GHANIJIET SPECIFIĊI TIEGĦU

Għan speċifiku stabbilit fl-Artikolu 3(2)(a): Indikatur 1 **Parteċipanti**

Imkejjel bi: L-għadd ta' **entitajiet ġuridiċi** involuti (**sottodiviz** skont id-daqs, it-tip u n-nazzjonalità)

Indikatur 2 **Riċerka kollaborattiva**

Imkejjel bi:

2.1 L-għadd u l-valur tal-proġetti **ffinanzjati**

2.2 Il-kollaborazzjoni transfruntiera: is-sehem ta' kuntratti mogħtija lil SMEs u kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja, bil-valur tal-kuntratti għal kollaborazzjoni transfruntiera

2.3 Is-sehem tal-benefiċjarji li ma wettqux attivitajiet ta' riċerka b'applikazzjonijiet tad-difiża qabel id-dhul fis-seħh tal-Fond

Indikatur 3 **Prodotti tal-innovazzjoni**

Imkejjel bi:

3.1 L-għadd ta' **privattivi** godda li johorġu mill-proġetti **b'appoġġ finanzjarju** mill-Fond

3.2 **Id-distribuzzjoni aggregata ta' privattivi fost kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja, SMEs u entitajiet ġuridiċi li la huma kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja u lanqas ma huma SMEs**

3.3 **Id-distribuzzjoni aggregata ta' privattivi għal kull Stat Membru**

Għan speċifiku stabbilit fl-Artikolu 3(2)(b): Indikatur 4 **Żvilupp kollaborattiv tal-kapaċitajiet**

Imkejjel bi: L-għadd u l-valur ta' **azzjonijiet** iffinanzjati **li jindirizzaw in-nuqqasijiet tal-kapaċità identifikati fil-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet**

Indikatur 4 **Appoġġ kontinwu tul iċ-ċiklu sħiħ tar-R&Ż**

Imkejjel bi: **Il-preżenza fl-isfond ta' IPRs jew riżultati ġġenerati f'azzjonijiet appoġġati preċedentement**

Indikatur 5 **Holqien/appoġġ tal-impjiegi:**

Imkejjel bi: **Għadd ta' impjegati tar-R&Ż tad-difiża appoġġati għal kull Stat Membru**